

Datum vergadering : 7 oktober 2021

Digitaal aanwezig via Teams:

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Leon Erwich, Machiel Crielaard, Wouter Hoppenbrouwer
VVD : Marloes Draak, Juval Pat El, Eric Kampinga
CDA : Nelleke Bouman, Dave Bergwerff
WIJ Lansingerland : Leon Hoek
CU : Paul Lieverse
D66 : Erik Jonker
GroenLinks : Selgei Gabin
PvdA : Petra Verhoef, Valmir Xhemaili

Wethouders : Ankie van Tatenhove

Aanwezig in de raadszaal:

Voorzitter : Alexander Kuipers
Commissiegriffier : Rianne Kokke

Afwezig

D66 : Eva Heijblom, Marije van Hagen, Kees-Willem Markus

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.00 uur: We gaan beginnen met de oktobervergadering van de commissie samenleving, hartelijk welkom allemaal. We gaan vanavond het systeem iets meer gebruiken dan de vorige keer. Als u het woord wilt, drukt u op het knopje, dat wordt dan groen. Als ik u het woord geef, wordt het vanzelf rood en dan kunt u praten. We werken nog niet met spreektijden. Dat was de afgelopen week, maar nu niet. Gaan we wel met spreektijden doen? As we speak. We hebben bericht van verhindering van mevrouw Heijblom en ik zie dat de fractie van GL niet vertegenwoordigd is. We hebben geen bericht gehad, dus we hebben goede hoop, dat ze alsnog komt.

2. Insprekers

De voorzitter: We hebben vandaag 3 sprekers. Mevrouw Van Vuuren van de Scholengroep Holland, meneer Christophersen van de Laurentius Stichting en meneer Van Zanten van Spectrum.

Inspreker 1:

Mevrouw Van Vuuren: Twee jaar geleden, samen met de collega's van het Spectrum en Laurentius, met de wethouder gesproken om ons samen met de 3 scholen te vestigen in Wilderszijde. Een mooi verhaal met mooie onderwijsmodellen met een sterke samenwerking, waardoor we heel toegankelijk werden voor alle kinderen in de omgeving. Een tijd terug hebben we dat ook gezamenlijk voorgesteld en hier toegelicht in de raad. Daarop is geen besluit genomen. Toen zijn we beland in een heel lastig verhaal, namelijk het aanvragen van nieuwe scholen. Dat is moeilijk voor ons als bestuur, moeilijk voor de wethouder, moeilijk voor de gemeente, moeilijk voor iedereen, omdat niemand eigenlijk weet hoe die nieuwe wet precies werkt. Daarmee stel ik dat de zienswijze van de gemeente heel erg belangrijk is. Dat is ook waarop ik wil reageren hier. Die zienswijze ligt er, die zienswijze richt zich op de wijk Wilderszijde. We zien, een aanvraag voor een nieuwe school, dat er dan vaak gekeken wordt naar heel Lansingerland. Welgeteld zijn er nu 7.596 leerlingen. In 2035 stijgt dat met 596 in totaal. Inmiddels zijn er 2 nieuwe scholen bij in Lansingerland: Cadans en Montessori Treehouse Infility. Twee nieuwe onderwijsconcepten zijn er dus al bij. In uw visie staat dat er 1 nieuw onderwijsconcept moet komen, inmiddels zijn er 2. Als we kijken naar de leerlingenaantallen, dat betekent dat iedere nieuwe school zal zorgen voor kannibaliseren van de andere scholen. Ik denk dat het goed is om dat mee te nemen in de zienswijze en ook het volgende punt, de matrix waarop de school beoordeeld is. Hoe de nieuwe scholen eruit zien, daar is niet op doorgevraagd. Wij zijn van mening, dat het van belang is dat de aangeleverde informatie vergelijkbaar is. Het is belangrijk om met elkaar het gesprek te voeren en vanuit een format te werken. Daarnaast de weging, die toegepast wordt. Daarvan vraag ik me af: is daar over nagedacht. Een onderwijsconcept weegt bijvoorbeeld net zo zwaar als een aantal uren gymnastiek. Is dat bewust zo

gekozen? Of niet? Dan natuurlijk als voorzitter college van bestuur van het openbaar onderwijs, begrijpt u, ligt ook bij het openbaar onderwijs en vooral bij de toegankelijkheid van het onderwijs. Ik vraag me af of de zienswijze op de toegankelijkheid van het onderwijs niet mee moet tellen. Als we kijken naar de nieuwe scholen, die komen, heb ik een vraag hoe toegankelijk dat is en of in Lansingerland het onderwijs voor onze kinderen toegankelijk genoeg blijft. We konden kiezen: we gingen naar een marktonderzoek of het verkrijgen van ouderverklaringen. Marktonderzoek was niet mogelijk, omdat de groei van het aantal kinderen tussen de 2 en 4 niet voldoende was om dat uit te voeren, dus ouderverklaringen was de enige manier. U kunt zich voorstellen, dat dat voor openbaar onderwijs niet eenvoudig is. Wij hebben geen kerk, geen moskee, waar we samen komen en er zijn nog geen mensen in de nieuwe wijk. Kortom, het openbaar onderwijs heeft niet een goed traceerbare achterban en dat maakt het dus veel lastiger om aan die handtekeningen te komen. Deze punten wil ik u vragen om daar rekening mee te houden bij het kijken naar de zienswijze. Ook als we kijken naar de beperkingen die het openbaar onderwijs heeft in bijvoorbeeld het doen van investeringen. Daar waar duurzaam bouwen nu hoog scoort of even zwaar weegt als het onderwijsconcept, het openbaar onderwijs kan niet meer investeren dan wat wij terug kunnen verdienen aan extra duurzaamheidsinvesteringen. Kortom, de afhankelijkheid van het openbaar onderwijs voor werken met dislocaties of verplaatsen van (...)nummers is heel erg groot. Wij staan nog steeds als openbaar onderwijs voor het voorstel, zoals we dat eerder gedaan hebben om met Laurentius en met Spectrum, met zijn drieën, te kunnen vestigen in de wijk Wilderszijde. Ik hoop dat u dit in overweging wilt nemen. Dank u wel.

De heer Jonker, D66: Ik had een korte vraag. U maakt er melding van, dat er niet doorgevraagd was. Kunt u daar een voorbeeld van geven, zodat we daar een beeld bij krijgen. Mevrouw Van Vuuren: Wil je aan de hand van de volgende uitgangspunten een beschrijving geven van hoe jullie daaraan denken te voldoen, over de wijk Wilderszijde. Die hebben we opgeschreven, iedere school heeft dat beantwoord. De school op Islamitische grondslag heeft dat niet gedaan, omdat zij zeggen: onze aanvraag is niet specifiek Wilderszijde. Dat loopt steeds een beetje door elkaar heen. Daar zijn vragen beantwoord, dat is ingeleverd. Vervolgens is die informatie vergeleken. Daar is niet gevraagd: wat daar staat, is dat je wens of ga je dat echt waar maken? Wat is de waarde van wat daar staat? Dat is natuurlijk belangrijk, want je kunt heel veel dingen willen, ik kan 50 weken per jaar school willen hebben, maar de wet laat het niet toe. Dat is toch wel meegewogen als zijnde positief.

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Nog even voort bordurend op de vraag van de heer Jonker. Overigens dank voor het inspreken. Begrijp ik nu dat die uitgangspunten Wilderszijde een blanco format was of waren het fixed vragen, waarbij alle schoolbesturen op dezelfde vragen een antwoord moesten dichten? Of was er een soort dichtertelijke vrijheid. Als het fixed is, is de vergelijking moeilijk te maken. Mevrouw Van Vuuren: Er was vrijheid. De heer Hoppenbrouwer: Dat is niet handig, als ik er iets persoonlijks over mag zeggen. Dan mijn tweede vraag, dat gaat over de toegankelijkheid. Kunt u toelichten wat u daarmee bedoelt? Mevrouw Van Vuuren: Toegankelijkheid van onderwijs, dat zit natuurlijk sowieso in het openbaar onderwijs, die heeft dat heel sterk staan. Als we kijken naar Laurentius en Spectrum en de Islamitische school, die een aanvraag heeft gedaan, dan zijn absoluut toegankelijke scholen. Maar als we kijken naar scholen die er komen, zoals Cadans of Treehouse Infinity Montessori of hoe het ook allemaal heten mag, dat richt zich op een hoger segment. Dus daar zal de toegankelijkheid er niet voor iedereen zijn. Natuurlijk voldoen zij ook aan het wettelijk kader, maar als er school is van 8.00 tot 17.00 uur en mijn kind is daar alleen maar van 9.00 tot 14.00 uur, omdat ik niet bij kan betalen, dan is er geen toegankelijkheid. Dat is wat ik daarmee bedoel. Ik zie u gefronst kijken. De heer Hoppenbrouwer: Begrijp ik dat zij kinderen kunnen weigeren? Mevrouw Van Vuuren: Niemand mag in Nederland kinderen weigeren. Dat mag niet, maar dat gebeurt indirect heel sterk. Daarom zie je ook van die heel grote verschillen tussen scholen.

De heer Pat El, VVD: Dank voor uw inspraak, ik heb 2 vragen. Ik ga even door op de vraag van de heer Hoppenbrouwer over toegankelijkheid. Heeft u ergens iets gelezen of iets gezien. Mevrouw Van Vuuren: Op basis van ondervinding. De heer Pat El: Ik wil vragen op basis waarvan u deze conclusie trekt, dat is vraag 1. En vraag 2: of u kort kunt vertellen in hoeverre u overleg heeft gehad met de gemeente over de zienswijze, die er nu ligt. Mevrouw Van Vuuren: Hoe weet ik of scholen wel of niet toegankelijk zijn? Daar zijn landelijke cijfers van. Dus je kunt iedere school opzoeken en dan zie je wat de wegingsfactor is van de school. Daaraan kan je harde cijfers afmeten en dan zie je soms scholen in eenzelfde wijk liggen, waar de één een heel hoge wegingsfactor heeft, wat betekent dat je een heel ander publiek hebt, dan waar er geen extra zorgvragen liggen. Dat is echt na te gaan. Daarvan is bekend, en dat wordt ook niet onder stoelen of banken geschoven door de nieuwe scholen, wat nou het publiek is waar zij op richten, daar zijn ze heel open over. Met de gemeente over de zienswijze. De zienswijze, het overleg dat er is geweest, u mag me helpen, volgens mij is het zo gegaan: hier zijn de uitgangspunten, zou je op willen schrijven hoe je per uitgangspunt denkt eraan te voldoen. Ik ben nog een keer gebeld met een vraag om uitleg over wat flex betekent. Volgens mij is het zo gegaan.

De heer Lieverse, CU: We hebben eerder over het concept gehoord om met 3 scholen samen een dislocatie te starten in Wilderszijde. Dat sprak mij persoonlijk aan, toen ik daar van hoorde. Ik hoor graag van u: hoe werkt dat in die samenwerking? Dat u het bestuurlijk goed kunt vinden, dat wil ik aannemen, maar het zijn toch verschillende concepten in één locatie, verschillende soorten van docenten, die op een andere manier zijn geworven en gemotiveerd. Mevrouw Van Vuuren: Ik denk omdat wij alle drie algemeen toegankelijk zijn, zijn die verschillen niet zo heel groot. T. heeft mij een paar maanden geleden gezegd: als je een nieuwe directeur gaat halen, ga dan eens even ergens anders kijken dan bij Laurentius. Dat laat zien hoe dicht we allemaal bij elkaar zitten. Dat is niet een heel groot verschil. Scholen met een religieuze achtergrond, waar dat wel voor geldt, dan heb je natuurlijk een veel grotere afstand. Mensen kunnen heel goed met elkaar werken, ook wij kunnen onderling heel goed met elkaar werken.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Kunt u nog even aangeven wanneer u het verzoek ontving om te reageren op de uitgangspunten, die het college heeft opgesteld. Mevrouw Van Vuuren: Dat zou ik niet zo uit mijn hoofd kunnen zeggen. Mevrouw Verhoef: Was het in de zomervakantie of al daarvoor? De voorzitter: Net na de zomervakantie wordt er gezegd. Mevrouw Verhoef: Op de zienswijze te reageren of op de uitgangspunten? Mevrouw Van Vuuren: De uitgangspunten. Wij hebben nooit op de zienswijze gereageerd, dit is de eerste keer. We hadden hem ook niet gezien, pas hier bij de commissie. Mevrouw Verhoef: Dat was eind augustus, dat is heel kort dag geweest. Vond u dat u genoeg tijd had? Augustus klinkt zo laat. Mevrouw Van Vuuren: Ik vind het helemaal niet bezwaarlijk om het ingevuld te hebben. Alleen, als je nu kijkt naar wat er gebeurt of wat er mee zou gebeuren, dan zeg ik: het was beter geweest, omdat het zo belangrijk wordt, om er intensiever met elkaar over te praten en om te weten: vul je daar in wat je echt gaat doen of alleen maar wat je graag wilt. Gewoon meer tijd met elkaar.

De voorzitter: Intussen is mevrouw Gabin binnen gekomen, welkom.

Inspreker 2:

De heer Christophersen: Leden van de commissie, mijn naam is Ton Christophersen, ik ben bestuurder van de Laurentius Stichting, een stichting met 7 scholen hier in de gemeente Lansingerland. Wij zijn verheugd met de zienswijze van de gemeente Lansingerland. Verheugd dat ons initiatief, IKC Het Avontuur, het beste aansluit op de ambities van de gemeente Lansingerland, zeker voor de wijk Wilderszijde. Waarom is dat? Het is gewoon een opsteker voor al die mensen die daar heel hard aan gewerkt hebben: directeuren, medewerkers van het bestuursbureau, maar ook de kinderopvang. Vele avonden zijn ze in touw geweest om te werken aan het initiatief, goed te kijken naar behoefte van toekomstige ouders, mensen die nog niet in de wijk wonen. Ik wil u vertellen: ik geef het u te doen als u dat moet doen. De wijkopgave, de ambities van de gemeente en onze visie op toekomstgericht en duurzaam onderwijs. Ik denk dat wij een prachtig onderwijsconcept hebben, maar ik denk ook dat er heel mooie onderwijsconcepten liggen bij andere besturen, zeker bij Spectrum en Scholengroep Holland. Ik zou u willen vragen ons te willen ondersteunen met uw ouderverklaring. Ik hier een flyer bij me, als u dat wilt ondersteunen en ons het onderwijs wilt gunnen, heel graag. Dit is precies waar mijn ongemak zit. Als Laurentius stichting zitten wij nu in een soort concurrentiestrijd met 6 of 7 andere besturen. Dit, terwijl deze tijd vraag om samenwerking tussen onderwijsbesturen om de uitdagingen in het primair onderwijs het hoofd te bieden. Ook in Lansingerland hebben wij echt last van het lerarentekort. Ik kan het overal uitdragen, dit is één van de groten rampen die er op dit moment plaats vinden. Dat is ook waarom wij juist met Spectrum en met Scholengroep Holland al in 2019 een gezamenlijk voorstel hebben gedaan voor de nieuwbouwwijk Wilderszijde. Maar gezamenlijke voorstellen passen niet in de nieuwe wet Ruimte voor Scholen, want we worden gewoon uit elkaar gespeeld. Het onderwijslandschap in Lansingerland wordt stevig opgeschud. Als je daar heel plat naar kijkt, dan kan je zeggen: mooi, dan valt er straks wat te kiezen. Maar ik denk dat de uitdagingen die met die versnippering op ons afkomen heel groot zijn. Uitdagingen voor onderwijsbesturen, maar ook voor de gemeente. Wie moet dat allemaal bekostigen? We moeten ook weer het plaatje rond krijgen hoe we de huisvesting gaan regelen. Mijn oproep is, aan de wet kunnen we niets veranderen, wat we wel kunnen doen is met elkaar in gesprek blijven. Met elkaar, de gemeente, onderwijsbesturen, nieuwe toetreders en zodanig dat onze kinderen in Lansingerland er niet de dupe van worden. Ik dank u wel. Ik wil Ankie van Tatenhove nog hartelijk bedanken voor de samenwerking in de afgelopen jaren, want we begrepen dat dit haar laatste commissievergadering is.

De heer Pat El, VVD: Ook van uw kant zou ik graag willen horen op welk moment u betrokken bent geweest bij de totstandkoming van de zienswijze. De heer Christophersen: De zienswijze is in een eerder stadium met ons besproken, de elementen van de zienswijze. Dat is ruim voor de zomervakantie geweest. Wij hebben zelf aangegeven hoe wij invulling geven aan deze zienswijze na de zomervakantie. Toen is die uitvraag aan ons gedaan, ergens in augustus. Ik had het over de uitgangspunten. Die zijn ruim

van tevoren met ons gedeeld. We hebben zelf aangegeven hoe wij aan die uitgangspunten invulling geven. De zienswijze hebben wij gekregen na de zomervakantie.

De heer Lieverse, CU: Ik wil eerst zeggen, dat ik het een sympathieke bijdrage vind. Ik moest een beetje aan mijn vader denken, dat weten anderen hier ook niet, maar hij is heel zijn werkende leven directeur geweest van een Katholieke basisschool, dus ik hoor een beetje mijn vader erin doorklinken. Ook de motivatie om voor kinderen op te komen. Maar ik heb toch een technische vraag n.a.v. uw verhaal. Hoe wordt opgelost het lerarentekort, hoe wordt dat verholpen door deze soort van samenwerking? Wilt u daar iets over zeggen? De heer Christophersen: Je kan als je gaat samenwerken op één locatie of dicht bij elkaar kan je kijken of je bijvoorbeeld leerkrachten bewegingsonderwijs kunt delen. Uitrusten kan op het niveau van onderwijsassistent, leraar ondersteuners. Je kan kijken of je een gezamenlijk initiatief kan doen rondom cultuur en dat soort zaken. Het uitwisselen van leerkrachten, dat zal altijd een heel moeilijk punt blijven, maar je kan wel verder gaan in de samenwerking.

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Dank voor het inspreken. Het is wel grappig dat ik aan een dominee moest denken in plaats van een Katholiek directeur, maar dat is misschien mijn achtergrond, die dat verradert. Waar ik eigenlijk nieuwsgierig naar ben, is: u begint met die ouderverklaring, met die flyer. We hebben meerdere dingen gelezen daarover. Ik heb me er groen en geel aan geërgerd, hoe kan het zijn dat we nu op deze manier zieltjes gaan winnen. Maar u bedoelde het waarschijnlijk in relatie tot de concurrentiestrijd, dat u dat wilde benadrukken. Maar even los daarvan, wat vindt u eigenlijk van het stemmen binnen halen via prijsvragen, voorrangsregels. Wat vindt u daar nou van? Toen ik het las, schrok ik er echt van. De heer Christophersen: Dan ben ik misschien niet duidelijk geweest: ik vind het een draak. Ik heb eigenlijk een beetje de tegenstelling willen duidelijk maken tussen die stemmen zoeken en winnen, het is een onmogelijk iets. U moet zich voorstellen, dat wij toekomstige bewoners van Wilderszijde moeten gaan bevragen of zij een school willen stichten en op ons willen stemmen. Dat is echt waanzin. Ik vind het een verschrikkelijk iets van deze wet. De heer Hoppenbrouwer: Ik wil niet de indruk wekken, dat u bij ons zieltjes win, maar ik ben blij met uw antwoord. Marloes, ik weet niet wat het alternatief van een Draak is.

Inspreker 3:

De heer Van Zanten: Geachte leden van de raad, graag maken wij vanuit Spectrum gebruik van het recht om in te spreken. Onze zienswijze kost u slechts 4 minuten. Vanavond wordt de conceptbrief en daarmee zienswijze besproken, die opgesteld is door het college van B&W inzake het stichten van nieuwe scholen, toegespitst op de wijk Wilderszijde. Spectrum, voor wie het niet weet, verzorgt vanaf 1883 protestant christelijk basisonderwijs in Lansingerland. Sinds jaar en dag een aanbod in alle wijken en nog steeds kiest ongeveer 30% van de ouders voor één van de scholen voor modern, toekomstgericht onderwijs gegeven vanuit christelijk perspectief. Ter zake. Vanuit Spectrum delen we de zorg omtrent de situatie zoals die zich momenteel voordoet. Vanuit de oude en nieuwe wetgeving inzake het stichten van nieuwe scholen liggen er nu 8 initiatieven om tot een nieuwe school te komen. Kijkend naar de prognose van het aantal leerlingen komen er in een piekmoment 500 leerlingen meer in Lansingerland dan nu het geval is. Daarna daalt het weer. De stichtingsnorm ligt op 260 leerlingen in Lansingerland. Spectrum heeft bijna 2 jaar geleden samen met Laurentius en Scholengroep Holland een plan ingediend m.b.t. het basisonderwijs in de nieuw op te zetten wijk Wilderszijde. Uitgangspunt was door een goede samenwerking te komen tot een veelzijdig aanbod, zodat er voor ouders iets te kiezen valt. Een aanbod waarin ook het huidige scholenbestand werd betrokken en rekening werd gehouden om wellicht scholen samen te voegen of te verplaatsen. Er was daarbij ook ruimte voor 1 of 2 nieuwe scholen. Leerlingenstromen zijn immers altijd in beweging en dat vraagt voortdurend om aanpassingen. Met de nieuwe wetgeving is de bestaande werkelijkheid veranderd. Spectrum blijft op het standpunt staan om in gezamenlijkheid te komen tot een goede spreiding van scholen en de gebouwen, waarbij ouders nog meer te kiezen krijgen dan nu het geval is. Verdeel die scholen echter wel goed over Lansingerland, zodat we voorkomen dat we over 3, 5 of 8 jaar weer scholen moeten gaan sluiten. Dit laatste zou niet alleen in het nadeel van de scholen zijn, die moeten sluiten, het is ook nadelig voor de scholen die het moeten opvangen. Lansingerland heeft daar helaas al ervaring mee opgedaan. Voor kinderen, ouders en teamleden was het soms pijnlijk. Uitgaande van kinderen, zij hebben nog steeds baat bij rust en stabiliteit. De nieuwe wet maakt het voor iedereen wellicht makkelijker en stimuleert het zelfs om nieuwe scholen te stichten. Het gevolg is dat er momenteel beloftes door schoolbesturen aan ouders worden voorgehouden, die bijna onbegrensd zijn: duurzame schoolgebouwen, volkstuintjes, schoolpleinen waar speeltuin de Kievit jaloers van wordt, scholen waar je je kind 50 weken in een jaar kunt onderbrengen en waar je vakantie kunt opnemen wanneer het jou uitkomt, het is bijna te mooi om waar te zijn. Voor kinderen is dat geen punt, want leren is er alle dagen een feest. Dat feest gaat na de schooluren gewoon door. We proberen elkaar met die beloftes de loef af te steken. Soms zonder rekening te houden met het wettelijk kader. We deinzen er daarbij niet voor terug om op allerlei creatieve manieren ouderverklaringen binnen te halen, het doel heiligt immers de middelen. Spectrum roept de

gemeente en de andere schoolbesturen op om na 15 oktober als de landelijke sluitingsdatum voor de nieuwe initiatieven is gepasseerd om tafel te gaan en te komen tot een evenwichtige verdeling van de scholen en schoolgebouwen over Lansingerland. En vooral ook te kijken wat de impact is van bepaalde keuzes. Wellicht zijn er andere mogelijkheden dan het stichten van nieuwe scholen alleen. We hebben hiertoe al eerder voorstellen gedaan, mijn collega's hebben daar ook al op gewezen. Ik wens u als raad, maar ook het college, veel wijsheid toe. Al met al is het inmiddels een uiterst ingewikkelde situatie geworden. Met dank.

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Dank voor uw inspraak. Ik heb 2 vragen. De eerste vraag gaat over de beloftes, waar u het over had. Rekening houden met het wettelijk kader, ik zeg het Hopsiaans, is dat in strijd met de wet? Worden er dingen afgesproken, die strijdig zijn met de wet? De heer Van Zanten: Er worden beloften gedaan, waarvan het nog maar de vraag is of ze waar gemaakt kunnen worden. Een school 50 weken per jaar open houden, een school 50 weken per jaar open houden, dat betekent dat er 50 weken onderwijs wordt gegeven, is er een bepaald aantal experimenten, die op dit moment worden toegelaten, het ministerie heeft er vorig jaar weer een aantal extra toegelaten en gezegd: tot 2025 komt er geen experiment bij. Wij hebben ook overwogen: zullen we dat mee nemen? Maar we hebben gezegd: die beloftes kunnen we op dit moment niet waar maken en we gaan geen beloftes doen die we niet waar kunnen maken. Dat is een wettelijk kader, waar je wel rekening mee hebt te houden. De heer Hoppenbrouwer: Nu zou het strijdig zijn met de wet? De heer Van Zanten: Ja. De heer Hoppenbrouwer: Mijn tweede vraag gaat over 15 oktober, die landelijke sluitingsdatum. Ik neem aan dat dat een beslissing is van DUO m.b.t. scholenplan oude regime. Nee? Nieuwe dus. De heer Van Zanten: We hebben 2 scholen die toegekend zijn onder het oude regime, Treehouse Montessori en Cadans. En er zijn 6 initiatieven aangevraagd onder de nieuwe wetgeving en die moeten 125 ouderverklaringen overhandigen. Die hebben tot 15 oktober, tot volgende week vrijdag, de tijd. Ze zijn op het ogenblik heel druk doende om die 125 verklaringen binnen te krijgen en dat is een tour de force.

De heer Hoek, WIJ: Dank voor uw inspraak, een duidelijk verhaal. Alleen de laatste alinea begrijp ik niet zo, waarin u stelt, dat na 15 oktober, als de sluitingsdatum gepasseerd is, u de oproep doet om samen rond de tafel te gaan zitten. In mijn optiek wordt deze zienswijze meegenomen in de afweging van het ministerie en vervolgens komt daar een beslissing uit. Dan snap ik niet zo, dat u na 15 oktober met elkaar rond de tafel wilt gaan zitten, dat is altijd goed natuurlijk, maar volgens mij is dan de uitslag wie hier scholen gaat stichten nog niet door het ministerie richting Lansingerland gestuurd. De heer Van Zanten: Als het ministerie gaat besluiten welke scholen er in Lansingerland een nieuwe school mogen stichten, dan is het nog steeds aan de gemeente om te kijken waar die scholen moeten komen in Lansingerland. Ik denk dat daar heel goed overleg voor nodig is, want waar je die scholen plaatst heeft ook impact op de andere scholen. Stelt dat er 8 initiatieven gehonoreerd worden en stel dat die in 7 jaar tijd allemaal 260 kinderen binnen halen, dan weten we, er komen geen 4.000 leerlingen bij, dus dan hebben we ergens anders een aantal scholen, die we gaan sluiten. De heer Hoek: Ik begrijp, dat dat los staat van de uiteindelijke keuze, maar gewoon oriënterend om te kijken: wat kan dat op termijn voor gevolgen hebben? De heer Van Zanten: Ja. Waar gaan we die nieuwe scholen dan situeren? We hebben het nu over Wilderszijde, maar het Islamitisch onderwijs heeft aangegeven: wij hoeven bijvoorbeeld niet perse in Wilderszijde te zitten. Dat is al een mooi standpunt.

De heer Pat EL, VVD: Dank voor uw inspraak. Ook voor u de vraag: wanneer bent u betrokken geraakt bij. Ik noem het de zienswijze, maar het document waar de score in staat. De heer Van Zanten: Volgens mij hebben we die vraag net na de zomervakantie gekregen. Ik denk dat wij voldoende tijd hebben gehad om onze zienswijze of uitgangspunten te beschrijven, zoals die gevraagd zijn door de gemeente. Er was aangegeven: we hebben nog overleg voordat we dat gaan delen. Dat overleg heeft niet meer plaats gevonden. Dus vandaar die afstemming: als je weet wat je gaat beloven, de één of de ander, misschien ga je hem dan nog aanscherpen of wat dan ook. Dat maakt niet uit, wat we beloofd hebben, hebben we beloofd, daar staan we nog steeds achter.

De heer Lieverse, CU: U zei, meneer Van Zanten, dat de situatie nu wel heel ingewikkeld is. We kunnen allerlei dingen raden wat u ermee bedoelt. U klonk in april ook wat rustiger. Wat vindt u van het traject dat verlopen is? Is het traject niet goed gegaan op één of andere manier? Heeft de gemeente daar een rol in gespeeld, in slechte zin misschien, dat te corrigeren is? Kunt u daar iets over zeggen? De heer Van Zanten: Ik deel de onrust, de zorg, dat is een beter woord, de zorg die het college uitspreekt richting het ministerie, over wat de gevolgen zijn van de nieuwe wetgeving en dat we nu met 8 initiatieven zitten. Dat klinkt misschien heel mooi vanuit de nieuwe wet: het moet veel makkelijker worden om nieuwe scholen te stichten. Maar als straks het ministerie zegt: we hebben 8 of 6 nieuwe initiatieven, we vinken af, ze voldoen allemaal aan de voorwaarden, ze hebben keurig netjes hun 125 ouderverklaringen en ze geven aan naar de gemeente: gemeente, ga je gang, ze voldoen alle 6. Van wie er over 7 jaar niet aan voldoet, trekken we de bekostiging in en dan is het voor ons weer klaar. Maar dan heeft de gemeente nog

steeds een giga probleem, want die moet gaan huisvesten. In die zin is het zo complex geworden, dat we ook de gemeente niet benijden op dit punt.

De voorzitter: Tot zover de insprekers, we gaan straks verder op dit onderwerp.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering d.d. 16 september 2021

De voorzitter: Zijn daar nog opmerkingen over? Nee. Dan stellen we het hierbij vast.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Ik zou willen voorstellen om de wethouder te laten reageren op de zienswijze van de insprekers, zodat we straks voorkomen, dat er allerlei welles/nietes spelletjes komen. Dat ze vooraf kan zeggen of die zienswijze nu wel belangrijk is, zoals door de Scholengroep geduïd werd: het is echt een belangrijk onderdeel van het beslispunt. Ik wil haar graag vast vragen mee geven. De voorzitter: Uw vraag is helder.

Inventarisatie rondvragen:

De voorzitter: Er is 1 rondvraag, van meneer Lieveerse, over het personeelstekort bij het zwembad.

5. Besprekpunten:

5.a Zienswijze nieuwe scholen Wilderszijde

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Er is heel veel verwarring nu. Er werd ook gezegd, dat het complex was. Het leek eerst een simpel stuk. Wat ik zou willen weten: wat is nou de waarde van de zienswijze. Wordt er marginaal getoetst of is het echt een cruciaal onderwerp, dat het ministerie meeweegt? Daarover hoor ik wisselende verhalen. Van inspreker hoor ik dat het buitengewoon belangrijk is, terwijl ik in de veronderstelling leef, dat het een heel marginale toetsing is en dat je alles mag opschrijven wat je wilt. De voorzitter: De waarde van de zienswijze. De heer Hoppenbrouwer: Twee: het oude regime, die 2 scholen, er werd aangegeven dat we al 2 initiatieven hebben: zijn die er nu al, is dat al goedgekeurd, komen die nu definitief binnen, hebben we al 2 nieuwe onderwijsconcepten? En mijn derde vraag is of zij weet wat nu de status is van het Islamitisch onderwijs, want daarvan heb ik begrepen dat zij kunnen voldoen aan de handtekeningen. Het onderwijsconcept zal waarschijnlijk goedgekeurd worden. Het verrast me een beetje, we hebben het over Wilderszijde, maar er wordt kennelijk regionaal ingeschreven. Die 3 vragen zou ik graag in het voorwasje mee willen krijgen.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Is het nu de bedoeling dat alle fracties hun vragen voor de wethouder gaan indienen? De voorzitter: Nee, dat doen we weleens vaker, dat we een termijn hebben als u spontane vragen hebt, dat we de wethouder aan het woord laten en dan in 1 zin horen: we hadden die termijn niet hoeven doen, want de zaak zit anders. Mevrouw Verhoef: Er zijn misschien andere fracties, die ook vragen hebben, dus ik begrijp het proces niet. De voorzitter: U krijgt volledig de gelegenheid in de eerste termijn. Tenzij u zegt: ik vind het wel handig als de wethouder voorafgaand aan de termijn dit of dat nog even toelicht. De heer Hoppenbrouwer doet 3 suggesties, als u die ook heeft, waarvan u zegt: dat scheelt in de bespreking. Het hoeft niet, u krijgt straks de gelegenheid. De heer Lieveerse: Ik had eigenlijk dezelfde vraag. Ik was een beetje verrast om de vraag vooraf te formuleren. Als we dat hadden geweten, hadden we dat ook zo kunnen prepareren. De voorzitter: We gaan er geen gewoonte van maken. De heer Pat El: Ik zou er 1 vraag aan toe willen voegen. Waarom bespreken we het nu, terwijl op 15 oktober, zoals net is aangegeven, de datum sluit voor de handtekeningen. De voorzitter: Dat levert informatie op, waar u in uw bespreking van tevoren al wat aan heeft, zonder dat u naar de bekende weg moet vragen en het achteraf van de wethouder hoort. Het is ook de laatste avond van mevrouw Van Tatenhove, we maken er gewoon een dolle boel van. Nee serieus, het is soms wat handig als u dingen mee geeft voordat we het in termijnen bespreken.

Wethouder Van Tatenhove: Dank u wel. Het is een ingewikkeld proces. Dat bleek uit de inspraak van de insprekers en dat is het voor ons en ik denk dat ik ook kan zeggen, dat het voor het ministerie heel spannend is wat er gebeurt, want het is echt een nieuw proces. Wij hebben veel contact met het ministerie, ik weet dat er ook schoolbesturen zijn, die contact hebben met het ministerie en er zijn verschillende tijdstippen waarop verschillende acties moeten worden uitgezet. Ik ga proberen u in elk geval wat helderheid te geven. We hebben de oude wet en we hebben de nieuwe wet. Onder de oude wet zijn 2 aanvragen ingediend voor het starten van een school. Daarvan hebben we vandaag het bericht binnen gekregen, als bevestiging van een berichtje dat we 4 oktober hebben gekregen, dat die beide aanvragen zijn goedgekeurd. Dat betekent dat IKC Cadans, die een aanvraag heeft gedaan voor in principe hun voorkeur de Westpolder en Treehouse Montessori, die heel graag in Bergschenhoek willen starten, hun voorkeur is Wilderszijde, dat die in elk geval kunnen starten en die moeten starten in augustus 2022. Dan moeten ze starten, omdat zij onder die oude wet hebben aangevraagd. We hebben de

nieuwe wet, waarbij op een andere manier wordt beoordeeld of een school kan starten. Daar zijn 6 aanvragen voor ingediend en wij als gemeente hebben die gekoppeld aan Wilderszijde, omdat wij met berekeningen van Wilderszijde de groei tot 2030 hebben gezegd: er is in Wilderszijde ruimte voor nieuwe scholen, want er zijn ongeveer 1.000 leerlingen in 2030, die gebruik zouden willen maken of moeten maken van primair onderwijs. Dat is waarom wij het steeds hebben gekoppeld aan Wilderszijde. De initiatieven, die zijn ingediend, zijn ook ingediend op de postcode 2662, wat dus Bergschenhoek is en o.a. Wilderszijde. Wat er werd aangegeven klopt, ze worden uiteindelijk getoetst. Als we scholen gaan huisvesten, gaan we het erover hebben waar ze kunnen starten. Dat mag ook binnen een range zijn van 3 of 6 kilometer, ik kijk even naar de medewerkster, gemeentebreed, 3 kilometer. Dus dat betekent dat die school wel kan willen starten in Wilderszijde, maar dat wij ook nog conform het IHP zouden kunnen zeggen: er is leegstand, dus u moet elders starten. Maar wij hebben de nieuwe aanvragen voor de nieuwe scholen hier gekoppeld aan de groei in Wilderszijde. Er werd net iets gesproken over, met een lelijk woord, kannibaliseren, noem het met een mooier woord herverdelen. Dat klopt dus in theorie, als je op het niveau van Lansingerland kijkt, maar in ons IHP, heeft u misschien ook wel in uw achterhoofd, hebben we ook altijd de keuze gemaakt voor soms permanente bouw en soms tijdelijke bouw, omdat een piek afvlakt en we er niet van uit gaan, dat elk kind dat in Westpolder geboren wordt ook in Wilderszijde op school zou willen zitten. Wat dat betreft, houden we in onze bouwplannen altijd rekening met: voor hoe lang moeten we bouwen. Wij hebben gezegd: voor Wilderszijde 1.000 leerlingen, Lansingerlandse maat, er is ruimte voor 3 scholen van 300-350 leerlingen. Als er 2 nieuwe scholen zijn onder het oude regime, dus nog voordat Wilderszijde er is, dan betekent dat een herverdelingsopgave in 2022, want die leerlingen van Wilderszijde zijn er dan nog niet, want in Wilderszijde staat nog geen huis. Dus die 2 nieuwe scholen gaan zorgen voor een herverdeling van leerlingen. Of dat met hele grote stappen gaat: we gaan het zien, dat weten we niet. In 2023 komt er dus waarschijnlijk een aantal nieuwe scholen bij. Of dat de scholen zullen zijn van één van de drie bestaande schoolbesturen of van de nieuwe, dat weten wij op dit moment nog niet, want alle scholen moeten als zij mee willen doen de handtekeningen verzamelen, de steunverklaringen of hoe je het wilt noemen, dat is ook aangegeven door de bestuurders. Elke school moet minimaal die 125 handtekeningen hebben. 15 oktober is daarvoor de sluitingsdatum, dus na 15 oktober weten wij hoeveel van de nieuw ingediende initiatieven voldoende handtekeningen hebben verzameld. Het zou natuurlijk voor ons heel mooi zijn om pas na 15 oktober de zienswijze te bespreken, maar de commissie is vanavond en wij moeten als gemeente een zienswijze indienen voor 1 november, dus wij hebben niet de ruimte om te wachten tot na 15 oktober, omdat vanavond de commissieavond is en omdat ik heb beloofd dat ik de zienswijze die het college gaat versturen nog met u zou bespreken. De zienswijze hebben we opgesteld aan de hand van de uitgangspunten, die u heeft vast gesteld. Die hebben we zowel besproken met de schoolbesturen als hier in de commissie, dus we hebben de ideeën van de scholen zo goed mogelijk getoetst aan de hand van de opgestelde uitgangspunten. Is dat een vlekkeloos proces? Of zou het beter kunnen? Ongetwijfeld. Het is voor ons de eerste keer, het is voor de schoolbesturen de eerste keer, het is voor het ministerie de eerste keer. Ik denk dat we volgend jaar best een ander proces zouden kunnen lopen, omdat het ministerie misschien dingen gaat aanpassen, maar dat weten we nu nog niet. Nu is dit het proces. De schoolbesturen moeten voor 15 oktober de handtekeningen binnen hebben, het ministerie gaat tellen of het er voldoende zijn, wij leveren een zienswijze, dat is de enige manier waarop de gemeente iets kan vertellen over wat wij zien. Of daar al onze overwegingen en zorgen worden meegenomen, weten wij ook niet, maar we nemen in ieder geval wel de gelegenheid om onze zorg wel te uiten, want ik deel de zorg, die de bestuurders hebben verwoord. Acht nieuwe scholen met niet acht keer 260 leerlingen extra blijvend, dat betekent dat er ergens iets gebeurt in ons scholenlandschap. Ik hoop dat dat voor de inleiding voldoende is. Ik denk dat het goed is om de bespreking te doen.

De voorzitter: We doen het met spreektijd. Ik houd het bij en u moet mij maar geloven. Eerste termijn 3 minuten en tweede termijn 2 minuten.

Eerste termijn

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Het komt niet vaak voor, dat ik toch een beetje met een mond vol tanden zit, want ik vind het nog steeds vrij ondoordringend. Ik vind het ook jammer dat Montessori niet heeft ingesproken, want die doet een aantal aannames, bijvoorbeeld: zij concluderen, en dat hoor ik ook bij insprekers terug, dat getal 1.000. Er zijn nu 2 initiatieven, ik ga ervan uit, dat zij dat van die 1.000 gaan opnoemen en dat je dus nog maar 500 over houdt en dat dat misschien nog maar 1 of 2 scholen zouden kunnen zijn. Het college gaat in de zienswijze uit van 3 scholen, terwijl ik denk dat 2 logischer is, maar misschien kan de wethouder dat nog even toelichten. Als de handtekeningen van de 6 initiatieven, we hebben net gehoord dat dat bij een aantal schoolbesturen lastig ligt, maar stel dat de Montessori inbrenger het ook lukt en we hebben een oude, dan hebben we straks 2 Montessori scholen. De vraag is of je dat wilt. Als dat aan de orde is, kan je dan in de zienswijze melden dat we heel blij zijn met het nieuwe onderwijsconcept, maar om dat nou meteen 2 Montessori scholen te laten zijn, vind ik dan wel

weer een stapje te ver. Dan is natuurlijk ook nog steeds onduidelijk de positie van de Islamitische school. Ze zijn wat mij betreft van harte welkom, dus daar gaat het niet om, maar als zij niet op Wilderszijde, de postcode waar u het over had, maar in oude verklaringen breed inzetten over de 2665, waar ik dan toevallig woon of 51 tegenwoordig, dan vind ik wel dat dat in de zienswijze als zorg meegenomen moet worden, dat dat wel even gecheckt moet worden. Ik volsta daar even mee, want het duizelt mij nog een beetje. Het derde is toch over die zienswijze. De zienswijzen zijn op basis van een algemeen format ingevuld. Ik vind het persoonlijk erg jammer, meneer Pat El was daar ook naar op zoek: als je iets inlevert, dat je dan nog even de intentie checkt. Als je soms bepaalde verantwoordingen ziet in de zienswijze, dan krijgt de ene school 3 punten en de andere 2. Als ik 'kijk en vergelijk' doe, dan denk ik: wat is nou eigenlijk het verschil? Waar zit dat nou in? Wat mij opviel, ik ben een lichte voorstander van openbaar onderwijs, dat zeg ik er naar alle eerlijkheid bij, maar ik vond het ook wel heel opvallend, dat het openbaar onderwijs telkens een tikje op de vingers kreeg van: dat hebben ze niet ingevuld, dat hebben de leerlingen niet. Dat vond ik erg jammer. U moet de zienswijze op dat punt echt veranderen. Neem bijvoorbeeld het eerste, de spreiding van scholen, daar wordt de Vuurvogel met naam en toenaam genoemd, maar bij andere scholen was dat ook aan de orde, dat ze eventueel wat konden herverdelen, zeg ik maar netjes, en daar staat het heel neutraal in. Dat vind ik echt jammer. Zo zit het ook met de duurzaamheid, want daar wil ik ook nog even op hameren. Bijzondere scholen hebben allemaal reserves, waarvan ze die duurzame kosten allemaal van kunnen betalen, maar als het openbaar onderwijs wil verduurzamen, dan is het gemeentegeld en dan wordt het anders. Daar scoor je dus ineens minder op, omdat je eigenlijk niet over de portemonnee beschikt, waar andere scholen wel over beschikken. Dat vind ik zorgelijk. Verder, dan stop ik met mijn bijdrage: ik vind ook jammer, en het is niet de eerste keer dat ik dat zeg en ik weet dat ik ook GL achter mij heb staan in deze, dat u weinig moeite heeft genomen om invulling te geven aan uw verantwoordelijkheid als het gaat om art.23.41 van de grondwet, waarbij u geacht wordt te zorgen voor voldoende openbaar onderwijs. Ik zie er geen enkele intentie in om daar inhoud aan te geven en dat vind ik jammer.

De heer Pat El, VVD: De heer Hoppenbrouwer heeft al duidelijk aangegeven dat het af en toe moeilijk te volgen is het hele proces. Dat komt natuurlijk doordat we een nieuwe wet hebben en voor een deel een oude wet en we hebben ermee te maken, dat we eigenlijk een soort pilotgemeente zijn. We zijn één van de eerste gemeenten waar de nieuwe wet gaat spelen. Naar mijn weten is er geen enkele andere gemeente, waar zoveel aanvragen zijn als in Lansingerland. Eén conclusie die ik trek, we hebben vandaag de commissie, ik vind eigenlijk de commissie een heel moeilijk format om dit met elkaar te bespreken. Iedereen heeft een paar minuten spreektijd en dan kunnen we zeggen wat we ervan vinden. Maar het is eigenlijk iets waarover je liever met elkaar in discussie gaat, eigenlijk de scholen nog eens goed zou willen horen. Voor mij staat nog helemaal niet vast, dat we na dit gesprek klaar zijn, we hebben nog een aantal weken voor 1 november, dus voor mij staat het ook nog wel open om een informatieavond of een ander format te organiseren om toch nog eens met elkaar van gedachten te wisselen. We hebben allemaal hetzelfde uitgangspunt: we willen goede scholen in Lansingerland. Ik denk dat de zorg bij ons zit, we vertrouwen het college, maar we horen de verhalen van de scholen, er zijn veel onduidelijkheden, dat we dadelijk maar ja zeggen, omdat we denken het te begrijpen, maar toch een beetje onder tijdsdruk. Dat is 1. Ik ben er voorstander van om toch nog even een rondje met elkaar te gaan houden, elkaar rustig te spreken, ook met de scholen, want er zijn nog wel heel veel vragen. Dan heb ik toch nog een aantal vragen aan de wethouder. Bijvoorbeeld de beslissingsmatrix. De heer Hoppenbrouwer gaf al aan: er staan zaken in waarvan je denkt: waarom wegen die zo zwaar mee? Ik zag bijvoorbeeld dat het heel gunstig is als een school vegetarisch eten geeft aan de kinderen, dat scoort heel hoog. Ja, dat kan. Ik weet niet op basis waarvan dat besloten is. Dus een vraag aan de wethouder: op basis van wat is de beslissingsmatrix vastgesteld? Dan zeg ik er meteen bij, ik weet dat dat lastig is, omdat het de eerste keer is dat we een dergelijk traject doorlopen, maar ik moet toch vragen: hoe zijn nou deze punten gekomen. Dan iets, misschien lees ik de matrix verkeerd, maar als je gaat kijken naar een totaalscore, dan zie je dat de winnaars van de beslissingsmatrix zouden moeten zijn IKC het Avontuur, IKC Palet en Casa Montessori. Maar als je vervolgens de zienswijze gaat lezen, dan worden daar de volgende scholen aanbevolen: IKC het Avontuur, IKC Palet en IKC Ten Hoeck. Volgens mij zijn er maar 2 opties. Of de zienswijze is incorrect, er is een foutje in gemaakt. Of de matrix klopt niet. Het is natuurlijk om een beslissingsmatrix te gebruiken en dan andere scholen aan te bevelen dan je op basis van de matrix zou doen. Graag een toelichting van de wethouder. Misschien heb ik het verkeerd gelezen, maar ik kon het stuk niet begrijpen. Dan tot slot nog een stuk in de matrix. Natuurlijk delen wij ook de zorgen, dat er goed onderwijs moet komen. Je wilt ook geen leegstand van gebouwen hebben, er moet goed samengewerkt worden als het gaat om het lerarentekort. Maar toch vonden wij het wel vreemd om als beslissingscriterium te zien: het leegtrekken van bestaande scholen. Waarom? Als je te maken hebt met een school die niet zo goed is of net oké en er komt een hele goede nieuwe school, ja, dan zal dat een effect hebben op de bestaande school. Zoals het nu geformuleerd was, kan je het ook lezen: een nieuwe school mag niet te succesvol zijn, want dan trekt die een bestaande school leeg. Ja, daar zou ik

toch ook wel een toelichting van de wethouder willen hebben, hoe de wethouder er tegenaan kijkt en hoe die matrix gebruikt is. Daar wilde ik het even bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Even buiten het onderwerp om. Mij wordt ingefluisterd dat we weldegelijk in de eerste termijn mogen interrumperen. Een beetje knullig, dat ik dat gedurende dit agendapunt ontwaar, dus ik wil alsnog mevrouw Verhoef rehabiliteren en in de gelegenheid stellen om even te zeggen wat u kwijt wilt.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik dacht: u gaat er vanavond echt een strakke vergadering van maken, dus ik had u al de ruimte gegeven om dat te gaan doen. Ik had een hele korte vraag aan de heer Pat El. U zei: het is nog lang geen 1 november en we kunnen hier best nog wel met elkaar over spreken. Heeft u een dergelijk proces in gedachten, zoals we hebben gevolgd bij de beleidsaccenten sociaal domein, waar we ook jaar in jaar uit tussentijds weer op terug zijn gekomen? Of wat ziet u voor u? De heer Pat El: Ik herinner me bij een aantal grote dossiers zoals HSL, A13/A16, dat wij ook een soort informatieavond hadden, waar we gewoon met elkaar in discussie konden gaan, ook vragen konden stellen aan scholen. Dan zit je wat minder gelimiteerd. Dan kan ik u vragen wat u ervan vindt, u kan het mij vertellen, je hebt wat meer interactie. Daarnaast, op een gegeven moment moet je een besluit gaan nemen, want de deadline staat er nog. Dat zou mijn idee zijn. De heer Hoppenbrouwer: Leeft u in de veronderstelling dat de vaststelling van de zienswijze een verantwoordelijkheid is van de raad? De heer Pat El: Uiteindelijk, alles wat het college besluit, dat moet goedgekeurd worden door de raad, dus dan zeg ik: ja. De voorzitter: Nou, meneer Pat El, dat is natuurlijk niet helemaal waar, maar dat zeg ik even voor de toehoorders. De heer Hoppenbrouwer: Met de goede wil van de wethouder bespreken we dit, maar we hebben er eigenlijk geen ene malle moer over te vertellen. We voeren een discussie waar we eigenlijk niet over gaan. Het is eigenlijk het afscheidscadeau van de wethouder, dat wij dit mogen doen. De voorzitter: Daar heeft u gelijk in. Aan de andere kant wil ik wel melden, dat de commissieleden de vrijheid hebben om het te agenderen en er kunnen ook dingen geagendeerd worden, waar u niet direct zeggenschap over heeft. De heer Pat El: Dat vind ik ook. Ik vind dit dermate belangrijk, gezien het feit dat we een proces in gaan en de belangrijkheid van scholen, dat we er wel wat over zeggen, maar dat we ook proberen het college te helpen, want het is echt een lastig traject ook voor het college. Vandaar dat ik voorstel, niet om een soort wij en zij te creëren met het college, maar juist om tot een gezamenlijke oplossing te komen en hopelijk ook één waarvan de scholen misschien niet altijd zeggen: dit was mijn besluit geweest, maar ik kan wel begrijpen wat u heeft gedaan. Dat vind ik ook belangrijk. De voorzitter: Tenzij u een heel concreet voorstel heeft, waar andere commissieleden op kunnen reageren, stel ik voor dat u buiten deze vergadering om met uw mede commissieleden tot een list komt, als daar behoefte aan is en steun voor is. Ik blijf strak vergaderen, maar u moet wel het reglement van orde volgen. In alle strakheid heeft u in de eerste termijn gelegenheid om te interrumperen.

De heer Bergwerff, CDA: We snappen dat dit echt heel lastig is voor de gemeente. Wat de VVD ook al aangaf: we zijn een soort pilotgemeente, waar de nieuwe wet voor één van de eerste keren wordt geïmplementeerd en waar de nieuwe procedures worden uitgevoerd. In die zin wil ik echt wel complimenten geven aan de wethouder, omdat het echt wel een lastige klus geweest zal zijn voor de wethouder, maar ook voor haar ambtenaren. Dus complimenten vanuit het CDA. Even terug komend op wat er al gezegd is. Cadans en Treehouse mogen zich gaan vestigen in Lansingerland, maar er is nog niet gezegd, dat dat direct concurrenten worden van de drie scholen die gevestigd gaan worden in Wilderszijde, dus laten we daar nog even niet heel angstig voor zijn, aangezien we het daar nog over gaan hebben, welke locaties aangewezen zullen worden voor die 2 scholen. De heer Hoppenbrouwer: U bent het toch met me eens, dat als er 2 scholen komen met een stichtingsnorm van 260, dus 520 en er is maar groei voor 1.000 leerlingen, dan kan het toch niet anders dan dat het invloed heeft op, u heeft het over 3 scholen, maar die gaan er niet komen. Hoe kunt u dat nou zeggen, dat het geen concurrerende werking heeft? De heer Bergwerff: In Wilderszijde is de schatting dat er 1.000 leerlingen komen. Dat gaat wel lukken, met 3 scholen gaat dat wel lukken, die kan je wel vullen met 1.000 leerlingen, in ieder geval tot 2040. En vanaf 2029, als je de matrix mag geloven. Maar Cadans en Treehouse, ik ben het helemaal eens met de meneer van L3B, dat gaat wel een probleem worden, natuurlijk. Je ziet op andere plekken in onze gemeente, dat er wel leegloop gaat ontstaan, maar daar hebben we het vanavond natuurlijk niet over, het gaat vanavond echt over de scholen die zich willen vestigen of gaan vestigen in Wilderszijde en Cadans en Treehouse staan daar echt nog even los van. Daar gaan we het nog over hebben, dat ben ik het met meneer eens, alleen, dat is niet voor vanavond, denk ik. De heer Hoppenbrouwer: Met alle respect, maar volgens mij moeten we het echt integraal bekijken. Je kan niet zeggen dat er een soort Astrix en Obelix dorp zit en dat heet Wilderszijde en de rest. Ik vraag u echt dat te heroverwegen. De heer Bergwerff: Ik wil dat mee nemen, maar mijn punt is wel dat Wilderszijde een uitschieter is van het aantal leerlingen die komen gaan, maar ik wil zeker mee nemen wat u zegt. Daarbij wil ik echt benadrukken, dat wij de situatie van het verloten van fietsen en het onder druk zetten van kinderopvang om die handtekening te krijgen echt van de gekke is. Scholen willen die handtekeningen hebben om

draagvlak te creëren om een nieuwe school te mogen stichten, maar dit loopt gewoon uit de hand, dit is een perverse prikkel vanuit de nieuwe wetgeving. Ik ben ook heel blij, dat dit terug komt in de zienswijze. Het had nog wel iets feller terug mogen komen, maar wat er nu staat daar staan wij absoluut achter. Wethouder, voor alle duidelijkheid: kan binnen de beoordelingsmatrix die perverse prikkel, dus die acties van het verloten van een fiets en dergelijke, kan die niet meegenomen worden in die matrix als iets negatiefs? Dus bijvoorbeeld d.m.v. puntenaftrek bij de beoordeling van bepaalde scholen. De meneer naast me zegt: een soort straf. Ja, inderdaad, een soort straf. Ja, consequenties. Als CDA vinden we dit echt belachelijk, dat dit gebeurd is. Dit moet niet het nieuwe normaal worden, het is een soort marketingspel geworden en dat hoort absoluut niet bij ons onderwijs. Nog even een vraag, er is al een soortgelijke vraag gesteld, maar hoe zit het met die Islamitische school, de Springplank? Komen zij nog in aanmerking voor vestiging in Wilderszijde als zij toch nog op tijd gehoor geven en reageren op die uitgangspunten? Inspreker had het over de scorematrix, ja, ik kan dat wel beamen. In mijn werk heb ik nog nooit meegemaakt, dat alle punten bij een scorematrix even zwaar wegen, dus dat is inderdaad een beetje gek. Misschien wil de wethouder daar ook nog wel wat over zeggen. Ik wil toch ook nog ingaan op de realiseerbaarheid van de antwoorden, die gegeven zijn in die scorematrix. Je kan opschrijven wat je wil, maar in hoeverre is dat gecheckt of dat realiseerbaar is. Bijvoorbeeld het punt van scholen 50 weken per jaar open houden. Als deze zienswijze, zoals deze nu voor ligt, verstuurd wordt aan het ministerie en er toch om wat voor reden dan ook vroegtijdig een leerlingenterugloop plaats vindt, gaat het CDA ervan uit, dat er meteen gesignaleerd wordt en de commissie ingelicht wordt. Dank u wel.

De heer Hoek, WIJ: Ik ben benieuwd hoe het CDA straks de verkiezing in gaat zonder het weg geven van gadgets en dat soort zaken en het pleasen van mensen. Ik ben nieuwsgierig. Ik wil toch even in de herinnering terug roepen dat WIJ tegen het indienen van een zienswijze was en is, want we trekken een veel te grote broek aan en daarmee organiseren we absoluut niet meer invloed. We zitten nu een hele discussie te voeren, waarbij meneer Hoppenbrouwer er al aan memoreerde: onze invloed is in feite marginaal. Ik heb ook de zienswijze bestudeerd. De heer Pat El: Waarom denkt u dat wij een grote broek aantrekken als wij een zienswijze schrijven? De heer Hoek: Ik denk dat het ministerie zijn eigen verantwoordelijkheden heeft. Zij hebben een nieuw proces ingericht en ik kan me niet aan de indruk onttrekken, dat ook een ministerie baat heeft bij meerjarig bestaansrecht, dat een ministerie ook op zoek is naar mooi, nieuwe, innovatieve concepten en dat een ministerie er ook voor waakt dat we in een kleine wijk geen 5 scholen gaan stichten. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken, dat dat hele rare gremia zijn, waar een ministerie aan voorbij zal gaan. Dus ik denk dat alles wat we hier verzinnen, ik mag veronderstellen dat dat reeds in de hele afweging op het ministerie een belangrijk onderdeel is van die hele afweging. De heer Pat El: Bent u bekend met de voorbeelden, waarbij de gemeente een zienswijze of een begeleidende brief heeft gestuurd en dat het uiteindelijk wel is meegenomen door het ministerie? De heer Hoek: Natuurlijk, daar dien je een zienswijze voor in, dat is legitiem, dat moet een ieder voor zich weten. Ik ben bang, dat wij heel veel verwachten van een ingediende zienswijze, terwijl het ministerie zijn eigen route loopt. Waarom is deze hele nieuwe aanvliegroute nou bedacht? Om met name het stichten van nieuwe scholen meer over te laten aan de belangstelling, die ouders hebben voor nieuw onderwijs. Daar gaan we helemaal aan voorbij. We halen er allemaal andere argumenten bij. Sterker nog, de belangstelling van ouders wordt helemaal niet in de uitgangspunten mee genomen of gewogen. De heer Hoppenbrouwer: Ik ben nieuwsgierig waar meneer Hoek zijn vertrouwen op baseert m.b.t. de rijksoverheid, dat ze niet over zullen gaan tot het bouwen van 5 scholen in 1 wijk, want we hebben ervaring met de jeugdzorg, met de WMO. Ze gooien het over de schutting en ik denk dat geen enkele ministerieel ambtenaar denkt: die gemeenten moeten scholen bouwen, met bouwnorm, dus we gaan weer mega kosten overschrijden. Er is maar 1 gemeente die het haasje is en dat is de gemeente Lansingerland, ondersteund door WIJ. De heer Hoek: Volgens mij, dan moet u de stukken maar eens terug lezen, heeft het ministerie ook zijn eigen afwegingskader en daar komen dit soort dingen ook in naar voren. Ik ben er niet zo'n man van dat het van tafel geveegd wordt. Wat je nu ziet, dat is in heel aanbestedend Nederland zo en nu bij de lobby voor scholen ook zo: het gaat er niet meer om wat je inhoudelijk waar kan maken, het gaat om hoe je het op papier zet. Op basis daarvan vindt er een weging plaats. Daar gaan we in Nederland vaker de bietenbrug mee op, dat we hele mooie dingen bedenken, op papier zetten en vervolgens als het uitgevoerd moet worden, dat het maar een fractie is van wat we bedacht hadden. Daar wil ik voor waken. De uitgangspunten, daar ben ik als gemiddeld raadslid niet in meegenomen. Ja, we hebben ze een keer gehoord, maar de uitgangspunten waren voor de zienswijze. We hebben gezegd: we willen een zienswijze. Over uitgangspunten heb ik nooit inhoudelijk over mee gediscussieerd of het zal mij ontgaan zijn. Dan de matrix, daar heb ik wel hetzelfde gevoel als menigeen heeft in deze zaal: hoe weeg je nou dingen? Wie heeft deze zaken gewogen? Het is mij niet duidelijk. Het zal best iemand op het gemeentehuis geweest zijn, maar ik durf de wedden dat als de twee Leons hier een matrix moeten beoordelen, dan zien die twee afwegingen er compleet anders uit, daar ben ik van overtuigd, terwijl we elkaar toch mogen, nietwaar? Om maar aan te geven, dat het heel erg valt of staat bij de interpretatie of het gevoel of misschien wel de voorkeuren van degene die beoordeelt. Dat vind ik een heel lastige. Op het moment, dat je je op dit vlak begeeft, ga je daar op zich natuurlijk wel in mee,

denk ik. De nieuwe wetgeving is primair bedoeld en opgetuigd om ouders veel meer belangrijk te maken en een stem in het kapittel te geven. Als we nou een zienswijze moeten geven, dan zou mijn zienswijze zijn: beste ministerie, gezien de grootte van de wijk en gezien het aantal leerlingen lijkt ons 3 scholen meer dan voldoende, we hebben 5 scholen die aan de criteria voldoen en wilt u alstublieft in uw afweging mee nemen, dat we ook kijken naar een meerjarig bestaansrecht. Daarbij blijf je de uitgangspunten van het ministerie respecteren, maar geef je toch richting aan. Dat zou mijn voorkeur hebben. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Wij van de CU hebben ook zo onze voorkeuren, alleen, wat doet het er eigenlijk toe om over voorkeuren te gaan praten, welk type onderwijs er moet gaan komen, want precies zoals L3B en WIJ aangeven: de invloed van dit soort discussies, ook als we daar nog extra sessies aan gaan wijden, het is zeer de vraag of het veel invloed heeft op de zienswijze en hoe OCW daarmee om zal gaan. Vanaf april, toen wij voor het eerst hoorden over de mogelijkheid van de 3 schoolbesturen, die hier aanwezig zijn, niet omdat ze hier zijn, maar dat hebben we toen al naar voren gebracht, om gezamenlijk tot een school te komen, die en recht doet aan de voorkeur van ouders, die hier al zijn, voor dit soort onderwijs, dus die ook rekening houdt met de onzekerheid die een wijk met zich mee brengt, dat hebben wij vanaf het begin gesteund en gezien als een uitstekend uitgangspunt. De heer Pat El: Volgens mij moeten wij wettelijk een zienswijze indienen, maar dat is een ander verhaal. Maar los daarvan, vindt u niet dat wij een morele plicht hebben om een zienswijze in te dienen: wij hebben bepaalde zorgen en bepaalde zaken die wij graag gerealiseerd zien worden. De heer Lieverse: Dat doen we dus ook. Ik begrijp uw vraag niet: wij doen toch een zienswijze? De heer Pat El: U zegt dat u het nut er niet van inziet. Mijn vraag is: bent u niet bezorgd als we niet heel duidelijk zijn wat we wel en niet willen en dat de rijksoverheid ooit zegt: u heeft nooit gezegd of u A, B of C wilde. De heer Lieverse: Ik zei niet dat de zienswijze niet van belang is. De zienswijze moet recht doen aan de wettelijke eisen die gelden aan het beoordelen van diverse aanvragen die gedaan zijn. Die naast elkaar te zetten en te wegen volgens objectieve criteria. Hoe objectief kan het, dat je moet zoeken naar een matrix die probeert zoveel mogelijk aspecten in kaart te brengen? Dat heeft iets subjectiefs en iets objectiefs. Dat is precies wat er gebeurd is. Dus bij het traject heeft de CU geen commentaar, integendeel, juist instemming. Het triggert wel een beetje als L3B met grondwet art.23 gaat schermen, want wij lezen daarin dat de gemeente de plicht heeft om openbaar onderwijs te regelen. Dat doet ze dus ook. Tegelijkertijd lezen wij iets over onderwijsvrijheid. Ik zie sommigen kijken van: waar gaat dit heen? Precies wat ik wilde aangeven. Ik kan een warm pleidooi geven over bijzonder onderwijs, ik kan het zelfs over Islamitisch onderwijs hebben als u mij zou uitlokken om dat te gaan doen, alleen, het is niet het discussiepunt waar het nu over gaat. Voor ons is de zienswijze, zoals die opgesteld is, een uitstekende om te gaan versturen naar OCW. Wij vinden ook, dat recht gedaan wordt aan wat ouders belangrijk vinden. Ik denk o.a. aan het artikel in de Heraut begin van het jaar, waar een korte, kleine poll gedaan is. Mensen willen een veilige en betrouwbare school hebben, ze willen gemotiveerd personeel zien en ze zien vooral iets in conventioneel onderwijs en traditioneel onderwijs, die scoorden het hoogst. Tot zover.

De heer Jonker, D66: Er is al veel gezegd. Als ik vorige sprekers hoorde, ben ik blij te constateren, dat we hier allemaal met dezelfde intentie zitten, namelijk om zo goed mogelijk onderwijs in Lansingerland en in het bijzonder in Wilderszijde te realiseren. Voor D66 is daarbij diversiteit en de mogelijkheid dat nieuwe onderwijsconcepten een plek krijgen belangrijk, met ook een voorkeur voor openbaar onderwijs, dat mag ik wel zeggen. We zijn dankbaar dat de wethouder de zienswijze in ieder geval met ons wilt bespreken en daar maken we ook graag gebruik van. Wat eerdere fracties ook al gezegd hebben: we hebben heel lang gekeken naar de matrix. We vonden dat, in alle openheid, slecht leesbaar, zowel qua lay-out, maar ook qua inhoud was het buitengewoon moeilijk te interpreteren. Ook voor ons was het lastig te bepalen, de kwalitatieve opmerkingen begrepen we soms nog wel, maar hoe de relatie was met de kwantitatieve score, dat gaan optellen en er vervolgens conclusies aan verbinden, dat vonden wij gewoon lastig. Laat dat een lering zijn voor een volgende keer om daar op een andere manier mee om te gaan. Een ander punt waar wij moeite mee hadden wat de missende score van de Springplank. Het was een beetje gek. Er zijn 6 kandidaten, 5 reageren op uitgangspunten, 1 partij reageert niet en die neem je dan totaal niet mee. Terwijl in de appreciatie van de andere onderwijsconcepten ook openbare informatie werd gebruikt over die besturen en instellingen, die gewoon beschikbaar is voor iedereen die het kan lezen. Dus ik ben zelf eens gaan googelen, ik heb ook de scholen bekeken. En wat schetst mijn verbazing? Ik lees over het initiatief van de Springplank, dat daar een bestuur bij betrokken is met een bestuurder die in 2020 gedwongen is afgetreden bij het Aviccena College. Nu gun ik iedereen een tweede kans, daar gaat het niet om, mensen kunnen fouten maken, mensen kunnen zich verbeteren, maar toen vroeg ik me af: speelt reputatie van een bestuur ook een rol bij een school? Of is dat geen factor? Als dat geen factor is, houd ik gelijk mijn mond, want dan is dat geen factor. Het stond keurig op de site van de Springplank, waar de bestuurder zelf aangaf, dat hij in 2020 was gestopt en dat hij zich nu ging richten op Lansingerland. Dat is heel goed, begrijp me goed, ik ben voor onderwijs in alle gezindten, religie is mij om het even, maar ik vind wel dat de kwaliteit van bestuurders van belang is voor kwaliteit van het

onderwijs. De concrete vraag is: is dat een criterium, dat u mee neemt in een zienswijze? Of hoort het daar niet in? Is dat iets wat het ministerie zelf moet doen? We zijn ook verbaasd over de acties m.b.t. de belangstellingregistratie, dat is ook al gememoreerd door de sprekers. Het verloten van fietsen, ja, we vinden het heel vreemd. U noemde in de stukken ook nog het sluiten van deals tussen kinderopvangorganisaties en scholen. Daar hadden we een discussie in de fractie over: aan de ene kant zijn we als D66 heel erg voor de samenwerking tussen kinderopvangorganisaties en scholen, dus als ze afspraken maken met elkaar en contact hebben, vinden we dat positief. Maar uit de beantwoording van de technische vragen, begreep ik dat het toch iets anders omvatte. Ik wil benadrukken: we vinden het prima dat kinderopvangorganisaties en scholen met elkaar vroegtijdig afstemming hebben. Dan m.b.t. de zienswijze. Er is al veel gezegd. Ik heb het punt, dat ik eerder noemde. Ik wil de wethouder bedanken voor haar inspanning. Ik was in het begin super kritisch, maar na het horen van de verschillende bijdragen, de complexiteit van de materie en de sprekers heb ik wat meer begrip gekregen voor de moeilijke opgave waar zij voor staat. Ik wil haar vooral vragen of zij misschien na het horen van het debat en met name van de sprekers of zij de zienswijze misschien met een aantal elementen wil aanscherpen of versterken. Ik werd eigenlijk gegrepen door de opmerking over het lerarentekort. Is er nog een relatie te leggen met de zienswijze? Kunnen we daar wat mee? Misschien kunt u met de staf nog eens kijken of er n.a.v. de discussie in de commissie nog een verbeteringslag mogelijk is. Daar wilde ik het voor deze termijn bij laten.

Mevrouw Gabin, GL: De fractie van GL wil een eerlijke race. 6 scholen die ieder een eerlijke kans hebben om zich te vestigen in Wilderszijde. Maar wij zien gebreken in de procedure en dat gaat ten koste van de eerlijke kans. Het CDA heeft het gehad over de werving van de steunverklaringen. Ook wij vinden dat daar consequenties aan verbonden moeten worden, want met niets doen houd je de concurrentiestrijd in stand. Het verhaal van de Springplank ligt genuanceerder dan in de stukken doet blijken. Allereerst is de Springplank zeer laat ingelicht, hebben wij gehoord, over het initiatief om een school te vestigen in Wilderszijde. Bestaande schoolbesturen zijn dus veel eerder ingelicht dan andere en nieuwe stichtingen als de Springplank. Sommige besturen hebben dus meer tijd gehad om een reactie te geven dan andere. Dat was dus ook te horen aan de bijdrage van de Laurentius stichting. Zij hebben ruim voor de zomervakantie de uitgangspunten gekregen en na de zomervakantie de zienswijze ingezien. Dus dat vinden wij geen correcte gang van zaken. De Springplank geeft aan te zijn overdonderd en hebben door tijdsgebrek niet op tijd een reactie kunnen geven. Het ontbreken van een reactie is dus geen onwil geweest, maar omdat zij niet voldoende tijd hebben gekregen. Officieel kunnen schoolbesturen tot 15 oktober de nodige steunverklaringen indienen. Waarom is er geen gelegenheid geboden aan schoolbesturen, die zich later hebben aangesloten om alsnog alles op een rij te kunnen krijgen en een reactie te geven? Wij vinden dat als fractie oneerlijk, hoe dat onderling is gegaan. Een matrix vinden wij geen juiste maatstaf of meetlint om tot een zienswijze te komen. Voor ons is het hiermee niet afdoende in alle eerlijkheid. Wij vinden de zienswijze niet representatief en niet zorgvuldig genomen. De onderwijsvisie pleit voor divers onderwijsaanbod. Het betreurt ons zeer, dat hier geen urgentie aan is gegeven. Ik constateer dat de voorgenomen eerste 3 besturen, die al min of meer vast stonden, ook nu in de zienswijze de beste posities hebben gekregen. Voldoet de zienswijze aan de eerste en tweede uitgangspunten? Namelijk een goede spreiding van onderwijsaanbod en diversiteit in onderwijsconcepten. De vraag die wij stellen aan de wethouder: wat vindt zij daarvan? Ik hoor de discussie, wat moet er gebeuren, en ter plekke heb ik bedacht: we kunnen ook een lege zienswijze opsturen naar het OCW met de uitgangspunten en aangeven: dit is onze visie en zoek maar uit welke aanvragen jullie mee nemen en daarbij past.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Allereerst is het mooi om te zien, dat er zoveel scholen belangstelling hebben om een school te beginnen in Lansingerland, specifiek op Wilderszijde. We hopen dat dit leidt tot een divers aanbod van primair onderwijs en ook voldoende aanbod van openbaar onderwijs. U weet, dat onze fractie dit belangrijk vindt. Het ministerie van OCW zal alle aanvragen beoordelen binnen de wet 'meer ruimte voor nieuwe scholen'. Het rijk gaat daar over. Met een zienswijze kun je wel wat mee geven aan het rijk. De naam van de wet zegt het al: meer ruimte voor nieuwe scholen. Als PvdA-fractie vinden we het dus belangrijk, dat werkelijk nieuwe onderwijsconcepten of nieuwe denominaties een kans krijgen. Het gaat toch over nieuw onderwijs en niet meer van hetzelfde op basis van de behoefte van ouders. De scholen hebben volgens onze bronnen toen de zomervakantie allang begonnen was een verzoek gekregen om te reageren op de uitgangspunten, die het college heeft opgesteld met onze input. Dat verzoek kwam laat en de deadline was ook vrij strak. Maar laat duidelijk zijn: scholen zijn niet verplicht om een reactie te geven op die uitgangspunten en hun plan ernaast te leggen. Dat is een plan van aanpak, dat de gemeente zelf heeft opgesteld en daarbij de koppeling met Wilderszijde heeft gemaakt in dit geval. OCW heeft de gemeente er nog eens specifiek op gewezen, dat de scholen of de schoolbesturen niet afhankelijk zijn van de gemeente om hun aanvraag in te dienen of gehonoreerd te krijgen. De zienswijze van het college weerspiegelt in onze ogen een poging om met niet uniforme incomplete informatie aan de hand van uitgangspunten, die niet bedoeld zijn om kwantitatief mee te gaan turven een weging te

maken van de ingediende initiatieven, ingekleurd met eigen voorkeuren van het college, bewust of onbewust. Verschillende scholen hebben flink gelobbyd en hebben ook in de afgelopen 2 dagen ons voorzien van allerlei inzichten en cijfers. Die zijn niet altijd met elkaar in lijn en sporen ook niet altijd met cijfers van de gemeente, zoals de leerlingenprognoses. Ik hoor de aanname dat primair onderwijs alleen de leerlingen uit de eigen gemeente zou bedienen, maar dat is toch niet zo? Kinderen uit Pijnacker, Zoetermeer, Rotterdam zijn ook welkom, zeker als het een bijzondere vorm van onderwijs is, zoals bepaalde vormen van christelijk onderwijs of islamitisch onderwijs. Wat een rommeltje is het nu. Hoe ondoorzichtig is het proces over die zomer heen geweest en wat vervelend dat er nu een hoog niveau van competitie tussen de scholen is ontstaan. Het wordt moeilijk voor ons en andere fracties om iets zinnigs te zeggen over deze zienswijze. Nog even iets over de Springplank, die een voorstel bij OCW legde voor Islamitisch, veerkracht gericht basisonderwijs. Het bestuur wil graag een school stichten in Lansingerland en natuurlijk is Wilderszijde daarvoor een heel mooie plek, zo vlak bij de moskee. Het college zegt in de zienswijze zich geen beeld te kunnen vormen van de Springplank, maar dat vinden we niet terecht. Waarom is dat eigenlijk? Omdat zij niet reageerden op de toegestuurde uitgangspunten midden in de zomervakantie, maar zich toch liever concentreerden op het goed indienen van de aanvraag bij OCW en het vinden van steunbetuigingen. Gelukkig waren ze vorige week gewoon op het gemeentehuis om hun plan toe te lichten en te reageren op die uitgangspunten en dat was een goed gesprek, hoorden wij. Het college had, zoals de heer Jonker ook zei, op de heldere website van de Springplank kunnen kijken, waarop met tekst en een duidelijke videoboodschap wordt uitgelegd wat de visie, de waarden en de doelen van hun onderwijs zijn. Veerkrachtige jonge mensen helpen ontwikkelen met hun eigen identiteit en volledig toegerust om in onze Nederlandse samenleving goed te functioneren en succesvol te zijn. Concluderend kan wat ons betreft deze zienswijze beperkt zijn, zoals de heer Hoek ook zei. Geef aan, dat er ruimte is voor 2 of 3 scholen, maximaal 1.000 leerlingen en geef aan welke vorm van onderwijs er bij voorkeur bij zou moeten komen, bijvoorbeeld openbaar onderwijs, nieuw onderwijs waar behoefte aan is. Alle details op basis van een afwegingskader kunnen wat ons betreft achterwege blijven, want het college lijkt hiermee weinig grip te kunnen krijgen en legt er ook nogal een persoonlijke saus overheen. Laat het rijk op basis van een summier brief maar in haar wijsheid beslissen. Een vraag aan de wethouder: hoe kijkt u nu aan tegen de Springplank na het gevoerde gesprek? Heeft u zich nu wel een beeld kunnen vormen? Kan de zienswijze worden aangepast? Gesteld, dat we al die details erin laten met iets constructievere bewoordingen. De heer Hoppenbrouwer: Ik doe even een checkvraag. Ik begreep van de sprekers, dat er na het indienen van de zienswijze geen gesprek was geweest. Begrijp ik nu, dat er bij de Springplank wel een gesprek is geweest, dus dat er met 2 maten is gemeten? Mevrouw Verhoef: Uit de informatie die ik heb gekregen van de Springplank is gebleken, dat zij uitgenodigd zijn voor een gesprek op 29 september hier op het gemeentehuis en dat daar ook andere scholen bij aanwezig waren, althans, dat maakte ik op uit de e-mailuitwisseling, en dat ze daar de uitgangspunten hebben toegelicht. Ik hoor heel verschillende data, dus dat is ook één van de vragen. Ik was bijna aan de laatste alinea. Wanneer hebben de scholen nu precies het verzoek gekregen om te reageren op die uitgangspunten? Was dat heel verschillend bij de verschillende scholen? Mocht de één nog wel langs komen en de zienswijze al eerder zien? Ik wil dat proces helder hebben. Tegen de heer Jonker wil ik nog zeggen: u had blijkbaar gezien dat de bestuurder gedwongen was om af te treden. Ik vroeg me af of de heer Jonker ook de andere bestuurders had nagehouden en of u ook vindt dat bestuurders een tweede kans moeten krijgen, dat zei u al. Ja, er was daar inderdaad een geschil. Ruim 100 docenten schaaften zich achter de bestuurder, die vonden het heel erg jammer dat hij weg ging. De heer Jonker: Inderdaad, absoluut moet iedereen een tweede kans krijgen. Het was meer mijn procesvraag, of de reputatie van de bestuurders van betrokken scholen een onderdeel is van de appreciatie in het kader van de zienswijze. Als dat niet een onderdeel is, dan hoeven we dat debat ook niet te voeren, maar daar was ik even nieuwsgierig naar. Mevrouw Verhoef: Dat is duidelijk, dank u. De heer Lieverse: Het valt me op, dat mevrouw Verhoef een heleboel keren het woord 'nieuw' gebruikt. Is ze het met me eens, dat het woord vernieuwend onderwijsconcept een beetje gedevalueerd is inmiddels, want welke school praat er niet meer over een vernieuwend onderwijsconcept? Daarnaast, ook de scholen die er al van voor 1900 onderwijs verzorgen, u denkt toch niet dat zij hetzelfde onderwijs geven als 50 jaar geleden? Mevrouw Verhoef: Dat lijkt me heel grappig, maar ik vind het een heel goede vraag van u. Het onderwijs vernieuwt zich voortdurend en dat is ook heel goed. Ik heb nog even de wet 'ruimte voor nieuw onderwijs' erop nageslagen. Dat gaat echt over nieuwe onderwijsconcepten, dus men is weldegelijk op zoek naar aanvullende concepten. Zo heb ik het althans geïnterpreteerd. Goed, dat kunt u anders hebben gelezen. De heer Hoppenbrouwer: Even nog een checkvraag. Zegt u hiermee eigenlijk, dat alle bestaande schoolbesturen binnen Lansingerland sowieso niet binnen deze wet vallen? Dus de aanvragen die zij ingediend hebben, worden dan niet ontvankelijk verklaard, omdat ze geen nieuw onderwijsconcept aanbieden? Mevrouw Verhoef: Nee, dat zeg ik niet. Ik zeg alleen dat die wet dat als primair doel heeft, is mijn interpretatie. Het is goed om een breed onderwijsaanbod aan te bieden, dat is volgens mij het uitgangspunt. Als er meer behoefte is aan protestants onderwijs, omdat daar nu tekort aan is, dan moet daar natuurlijk zeker ook op Wilderszijde ruimte voor zijn. De heer Lieverse: Nu bespeur ik een verschil van toon. Diversiteit in onderwijsvormen is wat anders dan vernieuwend zijn. Ik

hoor nooit een directeur of bestuurder zeggen: we doen graag hetzelfde als 20 jaar geleden. Mevrouw Verhoef: Of topic. Ik heb gewoon de mening van mijn fractie hier neergelegd. Ik heb niks willen afdingen aan bestaand onderwijs, dat zich ook continu vernieuwt. Ik heb alleen mijn visie gegeven en openbaar onderwijs vinden wij belangrijk. Diversiteit is belangrijk. Een Islamitische school zou inderdaad een bepaalde diversiteit opleveren, ik denk dat iedereen dat wel met mij eens zal zijn. Dank u.

Beantwoording college

Wethouder Van Tatenhove: Ik zal proberen zo goed mogelijk alles wat besproken is en aan vragen is gesteld nog te beantwoorden, maar ik denk dat het goed is om te beginnen met het proces rond het aanvragen, bekend maken van nieuwe initiatieven. Iedereen die een school zou willen starten op Wilderszijde of in Lansingerland moest zich voor 1 juli kenbaar maken bij het ministerie. Voor 1 juli. Zodra wij na 1 juli wisten wie de initiatiefnemers waren, hebben wij ze allemaal op hetzelfde moment geïnformeerd en gevraagd om in de periode tot 6 september ons informatie aan te leveren over het initiatief dat zij in Lansingerland willen starten, zodat wij dat zouden kunnen toetsen aan de uitgangspunten, die u in de commissie van 8 april heeft besproken, waar niet alleen uitgangspunten zijn benoemd, maar waar ook een beoordelingsmatrix is gevormd met een puntentelling van 5 of met 1. Wat we nu constateren, dat dat misschien niet zo handig is, zo'n kwantitatieve toets op iets wat kwalitatief beschreven wordt, is voor ons allemaal een leerpunt, dat we bij een evaluatie maar eens mee moeten nemen: is het handig om dat te doen? Maar dit is wel wat we in de commissie van april, deze commissie, hebben afgesproken om te doen om juist de beoordeling van de verhalen van de scholen zo objectief mogelijk te doen. Dus daar zijn wij mee aan de slag gegaan. Dat heb ik niet in mijn eentje gedaan, ik ben er natuurlijk wel aan het eind van het proces bij betrokken geweest en ik heb het ook nog even terug gestuurd, de medewerkster heeft het niet in haar eentje gedaan, zij zit hier naast mij. Er zijn 3 ambtenaren die los van elkaar de verhalen hebben gelezen en daar punten aan hebben toegekend. Ik kan natuurlijk zeggen: we sturen de matrix niet mee. Dat lijkt me op zich prima, maar dit is wel het proces dat we hebben afgesproken om te zorgen voor een objectieve beoordeling en voor grond onder de voeten van de zienswijze, die wij naar het ministerie willen sturen. Die zienswijze ligt op dit moment in de commissie. Wij moeten die dus voor 1 november aanleveren bij het ministerie. Op 15 oktober weet het ministerie of er voldoende handtekeningen zijn voor ieder ingediend initiatief. Na 1 november gaat het ministerie aan de slag, zij doen natuurlijk ook nog een beoordeling over de kwaliteit van bijvoorbeeld de bestuurders. Die moeten op 1 juni volgend jaar bekend maken welke initiatieven daadwerkelijk mogen starten, dus het ministerie heeft daar nog ruim de tijd voor om dat te doen. Ze nemen daar onze zienswijze in mee, als wij die opsturen. Wat wij denken is dat alle scholen die een aanvraag hebben ingediend volwaardige scholen kunnen zijn, maar we hebben natuurlijk afgesproken, dat we ze toetsen aan de hand van die matrix en die criteria en daar komen tot een soort rangschikking. De heer Hoppenbrouwer: Daar worstel ik nog steeds mee, de zienswijze nemen zij mee. Wat is het nou? Is het een doorslaggevend onderdeel van besluitvorming van het ministerie of is het een marginale toetsing? Dat wil ik heel graag weten. Mijn tweede vraag: gaat het ministerie nou toetsen op de wijk Wilderszijde of toetsen zij Lansingerland integraal? Dat is vrij wezenlijk voor de zienswijze. Wethouder Van Tatenhove: Aangezien het ministerie de gemeente ruimte geeft om een zienswijze in te dienen, ga ik ervan uit dat ze dat een serieuze plek geven in de afweging, maar het ministerie weegt ook andere dingen af. Het is voor hen ook de eerste keer, dus ik ben ook benieuwd hoe dat gaat. Het initiatief wordt ingediend op een postcode. De ruimte om te beoordelen is ruimer. Het was, nogmaals, ons voorstel om aanvragen te ontvangen voor de wijk Wilderszijde, omdat wij daar groei zijn en omdat wij zeggen: daar is ruimte voor nieuwe scholen. Maar los van de vraag of er ruimte is voor nieuwe scholen, omdat je een groeigemeente bent, mag een initiatiefnemer in elke gemeente een aanvraag doen voor een nieuwe school. Daar geeft die wet juist ruimte voor. Met het verzamelen van die handtekeningen en het ophalen van die steunbetuigingen is het de veronderstelling dat we er dan zeker van zijn, dat er belangstelling is voor het concept, dat een nieuw initiatief daar neer wil zetten. Dat nieuwe initiatief is op zich niet beperkt tot een groeigemeente of tot een nieuwe wijk, maar dat is het idee van mensen die zeggen: hier ontbreekt een concept, ik wil het starten en ik heb voldoende handtekeningen, dus voldoende belangstelling. De heer Pat El: Toch even een vraag aan de wethouder hoe het ministerie kijkt. We hebben nog niet definitief bepaald waar Treehouse terecht gaat komen, dus theoretisch zou het heel dicht bij de wijk Wilderszijde kunnen zijn, theoretisch ook heel ver er vandaan. Als het vlakbij is, gaan ze waarschijnlijk competitie aan voor dezelfde leerlingen. Is het geografisch er een aantal kilometer vandaan, dan zal daar natuurlijk veel minder sprake van zijn. Hoe gaat het ministerie daarmee om? Mevrouw Verhoef: Onze gemeente, dit college, heeft het gekoppeld aan Wilderszijde, maar stel nou dat OCW een initiatief goed keurt, moet het zich dan vestigen in Wilderszijde? Dat hoeft toch niet? Wethouder Van Tatenhove: Op uw vraag, mevrouw Verhoef: nee, een school hoeft dan niet te starten in Wilderszijde. Sterker nog, in het IHP hebben we tot nu toe het uitgangspunt dat als er ergens leegstand is, dat we dan in principe daar starten met een school. De vraag van meneer Pat El: het is nog sterker, Treehouse Montessori wil graag in Wilderszijde starten. Alleen, zij hebben de aanvraag ingediend onder de oude wet, maar ook zij willen

graag in Wilderszijde starten en hebben hele ideeën over hoe dat concept eruit zou moeten zien. Er is Montessori onderwijs in Bergschenhoek, want nu hebben we het idee dat ze in Bergschenhoek kunnen starten, maar dan op een andere plek dan in Wilderszijde, want we zijn nog niet aan het bouwen in Wilderszijde. Als er 2 Montessori scholen komen, dan zijn ze misschien wel concurrenten van elkaar, daarom uiten wij in deze zienswijze onze zorg daarover en is het aan het ministerie om onze zienswijze en onze zorg te wegen naast alle andere punten, die het ministerie ook moet wegen en waar wij weer geen rol in spelen. In die zin blijft het een puzzel. Dan kom ik ook even bij mevrouw Verhoef en mevrouw Gabin over de punten, die we in de uitgangspunten hadden genoemd. We hebben denominaties en we hebben schoolconcepten. Wat u ook al heeft gehoord van bestuurders en van collega's: denominaties hebben we inmiddels alles, want we hebben bijzondere scholen, we hebben openbare scholen en we ook algemeen bijzondere scholen met de toekenning van IKC Cadans en van Treehouse Montessori. Dus wat de denominaties betreft is er eigenlijk geen nieuwe variant toegevoegd, behalve de Islamitische school. Dat is een nieuwe denominatie. Qua onderwijsconcept hebben we misschien traditioneel het idee, dat er 2 nieuwe onderwijsconcepten in zitten, maar elke school heeft een ander onderwijsconcept. En ook dat is niet voorbehouden aan een school die Montessori achter zijn naam heeft staan of Jenaplan. Ook de andere scholen, ook de 3 huidige schoolbesturen draaien niet op elke school op precies dezelfde manier de dag als een andere school. Dus qua onderwijsconcepten is er überhaupt variatie die per denominatie ook verschillend is. Dat maakt het natuurlijk lastig om dingen te meten, maar laat aan de andere kant ook zien, dat het onderwijs heel gevarieerd is. Dat is ook de reden waarom alle scholen gewoon ontzettend veel leerlingen trekken. Ouders kijken niet alleen naar denominatie, maar ouders kijken naar een combinatie van locatie, misschien denominatie, het team, het onderwijsconcept, wel of niet kinderopvang erbij. Dus er is wat te kiezen straks, ook in Wilderszijde. De vraag bij ons is vooral: is er straks niet teveel te kiezen, waardoor de levensvatbaarheid van de concepten er onder gaat lijden.

Mevrouw Gabin: Ik vroeg me af wat de wethouder van de verhouding vindt tussen bijzonder onderwijs en algemeen onderwijs hier in Lansingerland. Vindt u dat toereikend? Wethouder Van Tatenhove: Ik denk dat met de toevoeging van algemeen bijzonder onderwijs iets moois wordt toegevoegd en met het initiatief van de Islamitische school wordt er nog een denominatie toegevoegd en dan hebben we het hele pallet dat er is. Ik denk dat dat iets is wat past bij Lansingerland, want dan hebben we bijzonder onderwijs in alle kleuren, dan hebben we openbaar onderwijs in alle kernen, dus niet alleen in Lansingerland, maar in alle kernen, in Bleiswijk hebben we 1 openbare school en in de andere kernen meer dan 1, dat is de verplichting van een gemeente, dat je openbaar onderwijs hebt in een dorp. En dan hebben we algemeen bijzonder onderwijs en wellicht straks ook Islamitisch onderwijs. Als je naar denominaties kijkt is er voor elk gezin iets te kiezen. Als je naar onderwijsconcepten kijkt, is er nog veel meer te kiezen voor iedereen. Maar wat we in de praktijk natuurlijk zien, is dat de meeste gezinnen kiezen voor een school op loopafstand of fietsafstand en in de praktijk kinderen met de auto brengen, maar daar hebben we het dan niet over. Dat is de reden waarom we denken dat er in Wilderszijde ruimte is voor 3 scholen naar de Lansingerlandse maat, omdat er 1.000 leerlingen zijn en de Lansingerlandse maat ongeveer stopt bij 300 of 350. Dat is hoe we de matrix destijds hebben opgezet en hoe we hebben voorgelegd: laten we met een puntensysteem werken van 1 tot 5. Nogmaals, dat kunnen we evalueren en de matrix niet mee sturen, we sturen alleen de zienswijze, dat vind ik op zich ook nog wel prima, maar ik denk wel dat het goed is om een echte zienswijze te sturen naar het ministerie. Die kans krijgen we als gemeente en ik denk dat het goed is om dat ook te doen. De heer Hoppenbrouwer: Ik leef nog steeds in de veronderstelling, die 1.000, dat de 2 scholen die vandaag zijn goedgekeurd dat van die 1.000 gaan afsnoepen. Wat ook de insprekers zeiden en de niet-inspreker had geschreven: er is maar plek voor 1 basisschool. Deelt u die mening nu dus niet? U zegt: die 1.000 is heilig. Waar die 2 andere scholen ook mogen komen, in Westpolder, en de Vuurvogel, die gaan niet aan die 1.000 komen? Dat is de stellingname? Wethouder Van Tatenhove: Ik zou bijna zeggen: dat is hoe je kijkt naar die getallen. De 2 scholen die nu starten, gaan niet de leerlingen afsnoepen van die 1.000, want die zijn er nu nog niet. Die 1.000 komen hier in Wilderszijde en die woningen moeten nog gebouwd worden. Die 2 scholen starten nu. De ene school, IKC Cadans, wil ook niet in Bergschenhoek starten, die wil in Berkel starten bij Westpolder. Dus daar zal op termijn, want die school zal waarschijnlijk groeien, een herverdeling plaats vinden van de leerlingen die nu in onze prognoses zitten over een extra schoolbestuur, over een extra schoolconcept. Dat betekent per saldo dus dat scholen die nu een sterke groei hebben, ietsje minder snel zullen groeien, omdat een deel van die leerlingen mogelijk kiest voor IKC Cadans. Mevrouw Gabin: De wethouder geeft aan: we kunnen de matrix ook niet sturen. Is de uitkomst van de zienswijze gestoeld op de matrix? Wat is dan de waarde van zo'n zienswijze, wanneer je de matrix er niet bij mee stuurt? Wethouder Van Tatenhove: Dan ziet het ministerie niet de verdeling als we zeggen: dat vinden we niet handig om te doen. Dan sturen we alleen de zienswijze. Het ministerie heeft niet een format aangegeven, waarop wij een zienswijze moeten indienen. Dit is onze zienswijze volgens het format dat wij in april hier hebben besproken. Daar heb ik gehoor aan gegeven en dat ligt nu dus hier voor met de matrix en een brief en ik zou willen voorstellen om dat naar het ministerie te sturen. Mevrouw Gabin: Maar ik neem aan, dat de zienswijze wel gemotiveerd moet worden, dus waarom onze voorkeur uitgaat naar bepaalde schoolbesturen, dat moet gemotiveerd worden en die motivatie is dus uiteindelijk de

matrix, maar zonder de matrix valt de motivatie weg en dan is de zienswijze ook niet meer gestoeld op een zorgvuldige procedure. Wethouder Van Tatenhove: Ik zou bijna zeggen: waarvan akte. Dan sturen we dus de matrix gewoon mee, als ik u begrijp. De voorzitter: We moeten wel verder. Wethouder Van Tatenhove: Er is nog een datum genoemd en dat is de datum van 29 september en die wil ik ook nog wel even noemen. In de hele procedure moeten de initiatief nemende besturen elkaar uitnodigen om met elkaar in gesprek te gaan en bijvoorbeeld ook het passend onderwijs en andere belangstellenden. Dat gesprek heeft op 29 september plaats gehad. Dat hebben wij als gemeente in die zin gefaciliteerd, dat wij hebben gezegd: wij hebben een grote ruimte hier boven, waar we op afstand kunnen zitten, dus jullie mogen van deze ruimte gebruik maken. Ik ben bij dat gesprek geweest, bijna alle besturen waren aanwezig. Er ontbrak er één, niet het Islamitisch onderwijs, dus ik heb daar ook kennis gemaakt met de bestuurder en de initiatiefnemer van het Islamitisch onderwijs en zij hebben daar toegelicht wat voor soort onderwijs zij hier willen starten. Zij hebben inderdaad geen zienswijze ingediend, maar dat ligt er niet aan, dat zij een beperktere tijd hadden, want iedereen heeft direct na 1 juli nadat wij wisten wie zich hadden aangemeld bij het ministerie dezelfde informatie gekregen en dezelfde ruimte om een zienswijze op te stellen. De heer Pat El: Voor de duidelijkheid: als zij dadelijk genoeg handtekeningen hebben, dan kunnen ze gewoon nog steeds door het ministerie worden aangewezen, toch? Wethouder Van Tatenhove: Ja. Klopt. Mevrouw Verhoef: Ik hoor de wethouder zeggen: iedereen heeft direct na 1 juli een uitnodiging gehad om te reageren op die uitgangspunten. Ik heb begrepen, dat dat bij de Springplank, ik noem die school omdat ik daar de informatie van heb, dat dat pas op 27 juli was. Het kan best zijn, dat zij zich pas op 26 juli hebben aangemeld, maar het eerste e-mailcontact stamt van 27 juli, maar toen was iedereen allang op vakantie. Ze hebben die deadline in die zin niet kunnen halen, omdat ze eind augustus terug kwamen en op 6 september was de deadline en ze hadden prioriteiten ergens anders liggen. Dat is de informatie, die ik heb. Mevrouw Gabin: Ook heel even over de Springplank. In de zienswijze staat dat de gemeente zich van de Springplank geen beeld heeft kunnen vormen, maar in de toelichting van de zienswijze wordt dan vervolgens alsnog een verkapte zienswijze gegeven. Ik vraag me dan af: waardoor komt dat oordeel opeens? Terwijl jullie aangeven, dat ze geen reactie hebben gegeven. Dan hebben jullie wel een oordeel in de toelichting, maar in de zienswijze hebben jullie geen oordeel kunnen vormen, omdat ze geen reactie hebben gegeven. Wethouder Van Tatenhove: Daar heb ik even geen reactie op. Ik loop nog even wat vragen langs, die ook nog zijn gesteld, of opmerkingen. Ik hoop dat de vraag van meneer Hoppenbrouwer inmiddels duidelijk is rond die leerlingen, die 1.000 versus die 500 per saldo op het niveau van Lansingerland. Art.23 van de grondwet, dat doet me wel een beetje zeer als u daar over begint, want volgens mij geven we in de zienswijze en in de procedures de ruimte die art.23 juist biedt, dat er ruimte is voor alle soorten onderwijs en daar werkt natuurlijk ook deze wet aan. Als er belangstelling is voor een nieuw type onderwijs, dan moet dat kunnen starten, welke denominatie dat dan is. Dat er voldoende openbaar onderwijs is, dat is inderdaad een verplichting waar de gemeente op moet toezien, maar dat geldt dus niet per wijk, dat geldt per dorp. Er is openbaar onderwijs in Berkel, er is openbaar onderwijs in Bergschenhoek en er is openbaar onderwijs in Bleiswijk. Dus in die zin voldoen we daar aan. De heer Hoppenbrouwer: Het is geenszins de bedoeling om u verdrietig te maken. Als je kijkt naar de veranderingen in de samenleving, dan vind ik het aandeel openbaar onderwijs niet voldoende. Vandaar dat ik had gehoopt, dat het gemeentebestuur als vertegenwoordiger van het openbaar onderwijs dat zou benadrukken. Dat is wat ik heel graag kwijt wil. Dan ga ik nog even in op de inspreker. Wat vindt u daar dan van? Zij zijn niet zo georganiseerd in kerken en moskeeën en andere verzamelplekken, waardoor zij niet de handtekeningen kunnen verzamelen van mensen die kunnen aantonen, dat zij belangstelling hebben om in Wilderszijde naar school te gaan. Wat vindt u daar van? Hoe gaat u dat oplossen? Wethouder Van Tatenhove: Ik denk niet dat dat een vraag is waar ik een antwoord op kan geven, want ik heb geen idee op welke manier de schoolbesturen een vraag doen om handtekeningen. Wat ik wel weet, is dat schoolpleinen open zijn geweest, maar dat kerken weinig mensen binnen hun muren hebben gezien de afgelopen periode als gevolg van corona. Ik kijk even naar meneer Van Zanten en meneer Christophersen, maar ik heb niet het idee, dat er heel veel geflyerd is bij kerken. Ik weet niet eens of die binding nog zo strak is als u nu veronderstelt. Ik denk niet dat de positie van het openbaar onderwijs daar heel erg wezenlijk anders is dan van de andere scholen. Maar het is aan hen om te kijken hoe die belangstelling bekend is en hoe mensen erop geattendeerd kunnen worden dat ze kunnen tekenen voor een onderwijsconcept. De VVD heb ik gehad. Het CDA vroeg nog of we de perverse prikkels als strafpunten zouden kunnen mee nemen. Dat is eentje die we mee moeten nemen voor een evaluatie, want dat hebben we nu niet afgesproken. Vergelijk het maar een beetje met een aanbestedingsprocedure: tijdens het spel de spelregels wijzigen, dat is niet eerlijk. We hebben het aan de voorkant afgesproken en dat hanteren we. Voor een volgende keer moeten we hiervan leren. De heer Hoppenbrouwer: De evaluatie begrijp ik, maar komt er nog een volgende keer? Het is nu het moment suprême, het is nu de pilot. Ik zou als voorstel willen doen om die handtekeningenproblematiek scherper in de zienswijze te zetten aan het ministerie: dit is een blinde vlek in de wetgeving, want hoe kan je van iemand verwachten dat ze steunbetuigingen verzamelen, terwijl je niet weet wie er gaat wonen? Als het binnen een bestaande wijk of gemeente is, dan kan ik me daar iets meer bij voorstellen dan bij een nieuwbouwwijk. Dat zal ik graag benadrukt willen hebben. De voorzitter: Een concreet voorstel.

Wethouder Van Tatenhove: Ik verwacht dat het ministerie ook gaat evalueren: is dit wat we wilden? Lansingerland is geen pilot, Lansingerland is misschien wel een unieke gemeente, omdat het bij ons niet alleen gaat om een initiatief voor nieuwe scholen, maar omdat het bij ons gaat om een combinatie van een initiatief voor nieuwe scholen in een uitbreidingswijk, waardoor we ook nieuwe leerlingen hebben, waardoor het per saldo nooit tot een herverdeling van leerlingen leidt, maar naar onze verwachting een nieuw initiatief voor nieuwe leerlingen. Dus ik denk dat we daarin uniek zijn. De heer Pat El: Als we het toch hebben over oplossingen, ik zie nog wel dat de uitkomst van de matrix anders is dan de brief. Ik zit te denken, we hebben ook een discussie gehad, het is lastig, gaan de Montessori scholen elkaar in de weg zitten of niet, dat hangt van een aantal scenario's af, waar ze komen te zitten. Zou dat op één of andere manier ook in de zienswijze duidelijk gemaakt kunnen worden? We hebben deze uitkomst van de matrix, wat mij betreft sturen we die mee, dat ben ik het helemaal eens met de wethouder. Dat het ergens ook afhangt van de locatie uiteindelijk van Montessori Treehouse, wat het effect zal zijn. Als het dichtbij Wilderszijde is, dan is het niet logisch om. Als we die connectie kunnen vertalen in de zienswijze, dan is het verhaal compleet, dan sluit het aan bij wat er in de matrix staat. En het sluit ook aan bij de onzekerheid, die we hebben, over: wat worden de uiteindelijke locaties? Als de locatie van Treehouse heel dichtbij Wilderszijde zou zijn, dan krijgen we weldegelijk een probleem, omdat je allebei in dezelfde pool zit te vissen. Wethouder Van Tatenhove: Ik denk dat het goed is om te kijken of we nog iets kunnen aanscherpen. Ik weet niet of het perse op die heel beperkte afstand moet, alleen maar in Bergschenhoek, want we zien nu dat een ander initiatief in Pijnacker ook leerlingen trekt uit Lansingerland. Maar we kunnen natuurlijk kijken of we n.a.v. deze bespreking het nog iets scherper kunnen verwoorden. WIJ heb ik gehad. D66, het sluiten van deals, daar heeft u een beeld bij gekregen, wat dat betekende. Dat heeft ons verrast en volgens mij het ministerie ook. Ik heb het idee, dat ik de punten wel heb gehad voor deze termijn. De heer Jonker: De vraag over appreciatie, dat bedoel ik voor alle scholen, niet alleen voor de Springplank, de kwaliteit van het bestuur, wordt dat mee genomen ofwel bij het ministerie ofwel in de zienswijze. Wethouder Van Tatenhove: Ik dacht dat ik dat bij mijn aftrap had gezegd. Dat is inderdaad bij het ministerie, dat hoeven wij en kunnen wij ook niet beoordelen in onze zienswijze, maar dat zal het ministerie ongetwijfeld wel doen. Mevrouw Verhoef: Graag antwoord op de vraag die ik heb gesteld: hoe kijkt u nu aan tegen de Springplank? Bent u bereid na het gevoerde gesprek en ook de andere informatie die u toch u had kunnen nemen via de website bijvoorbeeld, kunt u de zienswijze hierop aanpassen in constructievere bewoordingen? Wethouder Van Tatenhove: Gezien de tijd die we nog hebben, zou dat inderdaad kunnen. Als u zegt: doe dat maar, ondanks dat ze niet hebben meegelopen in de procedure, want dat vind ik wel een lastig punt. We hebben iedereen op hetzelfde moment hetzelfde gevraagd en zij hebben het niet aangeleverd. Daar hebben ze ons ook niet over geïnformeerd, dat het om één of andere reden niet lukt, dus dat vind ik wel ingewikkeld. De voorzitter: Maar u doet de toezegging om daar nog even naar te kijken. Is dat genoeg? Mevrouw Verhoef: Dat is genoeg. Het was geen plicht om te reageren. Ik heb wel een e-mail gezien, waarin staat: het gaat ons niet lukken, we gaan ons nu richten op indienen bij OCW, we gaan ons nu richten op het verzamelen van handtekeningen en netjes indienen bij het loket en op een later tijdstip zullen wij dat graag toelichten in de maand september. Het gaat er ook om hoeveel bereidheid er is. Maar ik hoor een toezegging van de wethouder en dat is fijn. Mijn voorkeur zou zijn om die matrix niet mee te sturen, want het is een interne afweging geweest. Met woorden kan dat heel goed worden toegelicht in de brief. Wethouder Van Tatenhove: Daar zou ik dan wel een reactie op willen van de commissie. Ik heb het nu voorgelegd om de commissie even mee te nemen in onze zienswijze. Als de commissie zegt: stuur de matrix mee, dan sturen we hem mee. Ik stuur in elk geval de zienswijze. Ik kijk nog even of die aangescherpt kan worden, maar ik hoor wel graag dat u zegt: doe de matrix er maar wel of niet bij.

De voorzitter: Dat klinkt als een prachtige ouverture tot een heel korte tweede termijn. U heeft gehoord dat de wethouder bereid is om de zienswijze op een aantal door u aangedragen punten aan te scherpen. En zij wil van u horen hoe u aankijkt tegen het mee sturen van de matrix.

Tweede termijn

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Is het niet mogelijk dat insprekers nog mogen reageren? Nee? Alleen de raad? Dat is jammer. Als ik er nu even boven ga hangen, dan voorspel ik de volgende ontwikkeling. Lansingerland heeft binnenkort 5 streekscholen. Cadans trekt regionaal aan, we hebben 2 Montessori scholen, die trekken regionaal aan, een Islamitische school, trekt regionaal aan en we hebben ook nog de Parel, buitengewoon bijzonder onderwijs van gereformeerde slag, die trekt naar ik aanneem ook regionaal aan. Dat is het gezichtsveld, dat we nu vanavond beslissen. Ik feliciteer de gemeente Lansingerland ermee, maar de vraag is of we dat willen. Ik voorspel dat als mijn aanname nu klopt, dat we straks echt een mega tekort hebben om al die leerlingen op te vangen. Het is niet die 1.000 of die 500, want dat blijft nog steeds een beetje hangen, ik ben er nog steeds van overtuigd, dat die 1.000 de prognose is en dat die andere 2 gaan afsnoepen van die 1.000. Dat betekent dus dat je straks mega veel

scholen hebt en dat wij straks opgezegd zitten met de kosten, want wij zijn daar uiteindelijk verantwoordelijk voor. Het is misschien een heel somber beeld, maar dat is wel mijn eindconclusie. Als het gaat om de zienswijze: het is voor mij nog steeds onduidelijk, ik denk voor iedereen hier. Is het nou marginaal getoetst of wordt het echt serieus genomen? Ik zou zeggen: neem het zekere voor het onzekere en ga ervan uit, als je gemakshalve een drieluik hebt in de beslissingen, je hebt het aantal steunbetuigingen, je hebt het onderwijsconcept en de derde is dan de zienswijze. Als we het op die manier aanvliege, dan weet je in ieder geval, dat je vanuit je raad of het college er in ieder geval alles aan gedaan hebt om het ministerie erop te wijzen wat de donkere wolken zijn, die boven Lansingerland gaan hangen. Dus dat wilde ik nog even zeggen. De zienswijze zou ik graag nog willen zien, voordat u hem gaat versturen. Ik zou willen dat u de steunbetuigingen en de praktijken die gevolgd zijn scherper formuleert en dat bij wijze van spreken veroordeelt, u hoeft het niet te straffen, maar in ieder geval veroordelen, dat zou ik in ieder geval heel graag willen. Ik zou heel graag nog een keer willen van u, dat u bij het ministerie of bij de VNG nog eens toetst, u heeft het wel over de postcodes, maar ik krijg er geen goed gevoel bij, nog steeds niet, als het ministerie integraal gaat kijken en niet per wijk, want wij zitten heel erg op die wijk te focussen, dan gaan we straks echt de kattenbak in, check dat alstublieft nog eenmaal. Als ze het antwoord niet weten, benadruk dan dat de zienswijze is van de gemeente Lansingerland, dat we het op de wijk gefocust hebben en niet integraal, want dan gaat misschien de ambtenaar ook daarmee aan de slag. De vraag van de heer Jonker over de kwaliteitstoets was prima. Ik voorspel dus 2 Montessori scholen als we zo doorgaan. Wat ik ook wel een heel scherpe van de wethouder vond, ik weet niet waar dat in de zienswijze terug komt, maar dat zou ik ook graag nog wat scherper willen, u zei in uw enthousiasme: is er straks niet teveel keuze? Dat vond ik een heel interessante. Ik denk dat we dat ook goed moeten benadrukken in de zienswijze. Heb ik dan nog meer? De kosten voor de gemeente heb ik al benadrukt. Dan blijft over: de matrix mee sturen. Mijn gevoel zegt: ja. Maar. Als we de matrix mee gaan sturen, dan vind ik dat de bestaande schoolbesturen nog de ruimte krijgen om hetgeen zij hebben ingevuld. Er worden interpretaties gedaan, het openbaar onderwijs wordt zwart neergezet, het is niet zwart/wit, maar het wordt donkerder neergezet, negatiever geformuleerd dan de andere scholen. Duurzaamheid moet je duidelijker aangeven. Je kan niet punten scoren vanwege duurzaamheid, terwijl wij hier aan tafel die duurzaamheid moeten gaan betalen. De heer Hoek: Is de heer Hoppenbrouwer het met me eens, dat die hele matrix redelijk arbitrair is? Het is sterk afhankelijk van wie hem invult, met welke bril. Waarom zou je dan die matrix mee sturen? Dan ben je meteen van het probleem af, misschien deel ik die mening wel, dat het openbaar onderwijs er wat bekaaid af komt. Dat zou er toch juist voor pleiten om hem niet mee te sturen, juist omdat die arbitrair is. Het is een subjectief verhaal toch. Ondanks dat ik overtuigd ben van het feit, dat getracht is om er op een goede manier naar te kijken, daar ben ik van overtuigd. Alleen, dit soort matrices zijn altijd arbitrair. De heer Hoppenbrouwer: Ik vind het lastig. De wethouder heeft gezegd: we hebben er met 3 ambtenaren naar gekeken, onafhankelijk van elkaar, en ze zijn met dezelfde scores gekomen, althans, daar ga ik even van uit. Dus is het arbitrair? Wat ik arbitrair vind is dat schoolbesturen het hebben ingevuld en de intentie achter hetgeen is geschreven niet overeen komt met wat er in de matrix staat. Dat vind ik arbitrair. Als je nog één keer die kwaliteitsslag maakt, dat het schoolbestuur zegt wat bedoeld is, dan is het aan de ambtenaar om te bekijken of een 2 een 3 wordt of een 2 een 1, dat vind ik dan netjes als je de toezegging van de wethouder richting het Islamitisch onderwijs ook doet. Dan moet je iedereen de kans geven, want ik weet van 2 schoolbesturen dat hetgeen staat in de matrix anders is bedoeld. De heer Lieverse, CU: De CU is voor het sturen van de matrix, maar we zouden het heel verrassend vinden als we de schoolbesturen gaan vragen om amendementen te gaan aanbrengen in de matrix, want straks krijgen we de discussie: ik heb de e-mail niet op tijd gekregen of andere discussies. Hoeveel weken gaat dat dan weer duren? Ik denk dat dat traject nu niet meer gelopen kan worden. De heer Hoppenbrouwer: Ik deel uw mening niet. Ik denk ook niet, dat je dat moet toetsen in een e-mail, want dan krijg je hetzelfde, dat je een tekst krijgt om daar een interpretatie aan te geven. Nee, ga met die bestuurder zitten. Ze kunnen dat in een uurtje, want het is niet zo dat de hele matrix niet klopt, het zijn accenten, waar je even een uurtje voor gaat zitten en dan ben je klaar. Dat kan je morgen afspreken en dinsdag laat je ze komen. Dat kan geen probleem zijn. We moeten van het arbitraire gevoel af. De voorzitter: Zou u daar dan in commissieverband over willen praten? De heer Hoppenbrouwer: Ik ga ervan uit, dat de ambtenaar en het schoolbestuur verantwoordelijke mensen zijn, die dat kunnen handelen. Ik ben het zijdelings met de heer Lieverse eens: het is onze verantwoordelijkheid niet. Nogmaals, een afscheidscadeau van Ankie van Tatenhove, zij biedt ons de ruimte. We moeten er ook op kunnen vertrouwen dat ze in de geest van wat we hebben meegegeven in de zienswijze terug komt. Maar ik zou hem wel even willen zien, voordat we hem versturen. Met dat dialogengedoe ben ik wel klaar. De heer Hoek: Wat ik lastig vind, is dat op het moment je de matrix gaat veranderen, je er wellicht ook andere cijfers aan gaat hangen. Met name de scores zijn heel erg cruciaal in de zienswijze, daar waar het gaat om het uitspreken van voorkeuren. Ik vind dat van A tot Z arbitrair. De voorzitter: Ik snap van beide kanten waar u naar toe wilt, maar dit lossen we nu niet op. De vraag zou zijn: hoe gaan we het wel oplossen? Heeft u daar een voorstel voor? De heer Hoppenbrouwer: Nee. Ik wijs er alleen even op. Als je puur kijkt naar wat ik van de wet weet: als je de doelstelling akkoord hebt en de steunbetuigingen ga je er komen. Dat betekent dat die

Islamitische school er komt, hoe je het ook wendt of keert, we kunnen hoog en laag springen, we kunnen er kennelijk score 1 op geven, maakt niet uit. Die 2 Montessori scholen zijn er straks ook. Het enige wat we nu niet bespreken, en daar begon meneer Lieveerse over: wat gaan we nog doen met dat dislocatie verhaal? Daar hebben we toen geen besluit over genomen, misschien is dat ook nog wat. Dat maakt de discussie misschien ingewikkelder, maar dat deel, we hebben toen gezegd dat het juridisch niet kan, het ministerie zat daar niet op te wachten, maar moeten we altijd het braafste jongetje van de klas zijn, dat weet ik niet. Dat ding laten we ook helemaal liggen nu. Ik voorspel nogmaals: we hebben straks een Islamitische school, 2 Montessori en dan op basis van 500 leerlingen en dan is het klaar en hebben we echt een uitdaging. De voorzitter: Even terug naar de matrix. Als ik u even kort door de bocht mag samenvatten: u bent wel voor het mee sturen van de matrix, mits daar nog een kwaliteitsslag met de schoolbesturen op gevoerd zou kunnen worden. Ik laat me er niet over uit of dat mogelijk is, maar ik vat even samen wat u bedoelt.

De heer Pat El, VVD: Allereerst ben ik blij met de toezegging, zo verstond ik dat, van de wethouder om nog even te kijken naar die zienswijze. Ik ben in principe voor het sturen van de matrix. Een matrix is nooit perfect, maar je benadrukt eigenlijk even aan het ministerie dat je echt je best hebt gedaan, dat je niet je duim hebt gepakt, voor het geval ze dat zouden denken, maar we hebben naar en eer en geweten geprobeerd om een kwaliteitsscore te geven. Ik heb zelf ook kritiek gegeven, het is nooit perfect, maar het geeft altijd een beter beeld dan wanneer je hem er niet bij doet. Dus ik ben voor het sturen van de matrix. Ik wil er zelfs bij zeggen: we weten dat hij niet perfect is. Ik heb dan toch een paar vragen aan de wethouder. Ik heb even gemist het verhaal of er nog een gesprek komt met de wethouder, want dat gaat bijvoorbeeld over wat de heer Hoppenbrouwer aangaf. Ik zie geen donkere wolken, als er 2 Montessori scholen komen en ze liggen ver uit elkaar of ze liggen dichtbij, dat kan en we geloven erin, is dat prima. Ik maak we wel zorgen over wat dat betekent voor de vervoersbewegingen in Lansingerland en de veiligheid voor onze fietsers. Dat heeft er toch wel mee te maken, de keuzes die dadelijk genomen worden door het ministerie, zeker als het scholen zijn waarvan we weten dat ze regionale aantrekkingskracht hebben, dan betekent dat wat voor Lansingerland als het gaat om verkeersveiligheid. Dat is natuurlijk lastig om dat op een briefje mee te geven, maar ik vind het wel een heel belangrijk punt. Ik dank de heer Hoppenbrouwer, omdat hij zei: we hebben regionale scholen. Ik heb dan nog een vraag aan de wethouder. De uitslag na 15 oktober van de handtekeningen, voorziet de wethouder dat nog mogelijk de zienswijze gaat veranderen? Het punt van meneer Hoppenbrouwer, als we alle scholen, ik ben er vrij binair in: of we geven iedereen de kans om het aan te passen, wel met het risico dat we dan weer in discussie komen of we doen het niet. Ik weet niet of ik hem goed begrepen heb, maar ik zou er geen voorstander van zijn om een beperkte groep het te laten doen, want dan krijg je dat de groep die niet meedoet zal zeggen: nu is het niet eerlijk naar ons toe. Dan blijf je in een eindeloze discussie hangen. De heer Hoppenbrouwer: Laat ik helder zijn: ik ga niemand uitsluiten. Alle 6 of alle 8, alle 6 krijgen dan die kans. De heer Pat El: Ik vind allebei de opties, maar ik moet nu kiezen. Ik zou zelf een lichte voorkeur hebben om het zo te houden, maar ik ga geen barrière opwerpen vanuit de VVD, iedereen krijgt de kans om aan te geven dat het niet werkt, maar ik hoor er graag even de wethouder over. Dat waren mijn punten. De heer Hoppenbrouwer: Het is inmiddels bekend dat in ieder geval 1 of 2 schoolbesturen zich niet herkennen, wat zij hebben opgeschreven en wat vertaald is in die matrix. Dan is het toch zorgvuldig dat je dat even toetst. Je kan ook zeggen: doe die 2. Maar dat vind ik zelf niet zo netjes, doe ze alle 6. Misschien zijn staan ze binnen een kwartier weer buiten. De heer Pat El: Nogmaals, ik heb er geen bezwaar tegen. De enige zorg die ik heb is dat er dan een eindeloze discussie over die score gaat ontstaan. Daar ligt mijn zorg.

De heer Bergwerff, CDA: Eerst even over die matrix mee sturen. Ik zou niet weten waarom niet, eerlijk gezegd. Ik denk dat het een goed beeld geeft aan het ministerie waarom we tot die zienswijze zijn gekomen of in ieder geval onderdelen van die zienswijze. Daarbij had ik ook de vraag opgeschreven, maar de VVD heeft hem eigenlijk al gesteld, die handtekeningen, wanneer die geteld zijn, kan de uitkomst dus de voorkeur ineens heel anders zijn. Die vraag hebben wij ook aan de wethouder. We wensen de wethouder, of een andere wethouder, met haar ambtenaren heel veel succes met de evaluatie dadelijk. Dank u.

De heer Hoek, WIJ: Ik vind het er allemaal niet duidelijker op worden, hoor. Ik vind het eigenlijk heel erg onduidelijk worden. We constateren hier, ik heb alle fracties erover gehoord, dat de matrix redelijk arbitrair is. Dan ligt er een voorstel van de heer Hoppenbrouwer: laten we hem nog eens aanpassen. Dat betekent ook weleens, dat de kwalificaties die eraan gehangen worden, dus de scores, weleens kunnen veranderen. Scholen worden in de gelegenheid gesteld achteraf, als ze ergens een 2 op scoren, te bedenken: hoe ga ik er nou een 4 van maken? In feite moet er dan nog een keer gewogen worden en dat kan voor de inhoud van je zienswijze een beduidend andere uitkomst genereren. Dus ik zou er absoluut geen voorstander van zijn. De heer Hoppenbrouwer: Ik hoop echt, dat u ongelijk heeft m.b.t. de scores, want dan zou het namelijk nu niet zorgvuldig zijn gebeurd. Daarom wilt u hem er niet bij hebben. De

heer Hoek: Als u nou een school bent en u ziet dat u op een bepaald punt een 2 scoort en je denkt: ik krijg de gelegenheid om het te herzien, dan ben je toch niet goed bij je hoofd als je niet probeert om daar een 4 van te maken? Want het is een heel belangrijk item in de zienswijze, die we gaan opstellen. Vanuit dat oogpunt zou ik zeggen: dan ga je het over doen. Stuur hem dan helemaal niet mee, dan doen we ook recht aan alle indieners. Want de scores, zo constateert het college ook, liggen niet dusdanig ver van elkaar, dat er ook maar 1 school niet in aanmerking zou komen. Op het moment dat je de matrix nog een keer gaat bekijken, dan zou het weleens zo kunnen zijn, dat die hele range er compleet anders uit komt te zien. Dus doe het niet. Verder zou ik richting het ministerie meer algemeen adviseren in de zienswijze en minder specifiek. Dat zijn de volgende punten, ik herhaal ze nog maar een keer. Belangstelling van ouders in innovatief nieuwe concepten, meerjarig bestaansrecht, de voorkeur gaat uit naar 3 scholen in Wilderszijde. Het ministerie heeft er 6 om uit te kiezen. Dan denk ik: wat moet je nog meer? We maken het steeds ingewikkelder. Ik denk dat de algemene richtlijnen en de aanvliegroute wat mij betreft algemener moeten en minder specifiek. Dank u wel. De voorzitter: Ik hoorde u 2 dingen zeggen over die matrix. Misschien dat u toch nog zegt, na alle afwegingen, wat uw opvatting is. De heer Hoek: Niet mee sturen.

De heer Lieverse, CU: Ik zal proberen zo duidelijk te zijn, dat u mij die vraag niet hoeft te stellen. Wij zijn voor het sturen van een zienswijze met de matrix, zonder die alsnog te laten amenderen door besturen.

De heer Jonker, D66: De matrix. Allereerst wil ik het ambtelijk apparaat bedanken voor de lastige klus, die ze daarmee hebben uitgevoerd, want de wethouder gaf terecht aan dat een deel onze eigen vraag is, door onze input opgesteld. Alles overwegende en alles gehoord hebbende, geredeneerd vanuit de uitvoering, namelijk het proces dat je nu moet gaan doen, namelijk die matrix verbeteren en compleet maken, dat lijkt me een bijzonder lastige klus op korte termijn. Het tweede punt is de impact bij het ministerie. Ik heb wel inkijk in ministeries, ik kan u vertellen: als u een zienswijze stuurt met daarbij een matrix, dan weet ik wat gelezen gaat worden, namelijk de zienswijze. Ik denk dat je beter kan focussen op het aanscherpen van de zienswijze, eventueel met inbreng van de insprekers van de betreffende schoolbesturen, en om de tekst gewoon heel scherp te maken en de matrix niet mee te sturen. De heer Pat El: Waar zit het bezwaar om hem wel mee te sturen? De voorzitter: Laten we het nou niet ingewikkelder maken. De heer Jonker: Mijn visie hierop is gebaseerd op de maximale impact in het belang van Lansingerland te bereiken bij het ministerie. Het gaat er niet om of ik die matrix goed of slecht vindt, maar meer van: hoe kun je nou effect bereiken met een zienswijze. Dat was de achtergrond. De voorzitter: Dat was een mooie volzin.

Mevrouw Gabin, GL: Of wij voor of tegen de matrix zijn, hangt eigenlijk af van de beantwoording door de wethouder. Zoals wij eerder hebben gezegd, zijn we voor een eerlijke race. Wanneer de gebreken geheeld kunnen worden in de matrix, waar de heer Hoppenbrouwer het over had, en de aanvulling van de Springplank kunnen wij wellicht wel instemmen met de matrix. Eerder heeft de wethouder een toezegging gedaan. De vraag is: behelst die toezegging ook dat de Springplank mee genomen wordt in de matrix? Aan de andere zijde kan ik me nog herinneren dat inspreker van Scholengroep Holland zelf ook twijfelde over wat zij diende in te vullen in een reactie op de uitgangspunten. Gaan zij hun visie opsturen of wat zij daadwerkelijk gaan uitvoeren? Daar zie ik dus ook een verschil in. Dat brengt mij tot de conclusie dat zo'n matrix niet heel erg te vertrouwen valt. En wat de heer Hoek zegt, dat het heel erg arbitrair is. Tussen die twee zitten wij nog een beetje te twijfelen. We zullen de wethouder interrumpen en aangeven hoe en wat.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Wat ons betreft moet de zienswijze zich focussen op de totale aantallen leerlingen en de voorkeur uitspreken vanuit het college voor de typen scholen, die men graag toegevoegd zou zien worden: wat is aanvullend op het huidige schoolaanbod of wat is gepast volgens de inzichten van het college op basis van allerlei informatie. Dus niet al te veel onnodig detail, wat niet altijd even goed onderbouwd is wat ons betreft. Ik hoor enthousiasme voor de Islamitische school bij de wethouder. Hiermee zijn alle denominaties in huis, hoorde ik haar zeggen. Ik zou het dus een goed plan vinden om de zienswijze daarop aan te passen. De passage die met name wringt is: van de Springplank hebben wij geen informatie ontvangen. Dat hoefde ook niet, dat was optioneel. Het is ze niet gelukt, ze hadden het graag nog op een later tijdstip gedaan, maar dat is niet gebeurd. Wat de denominatie betreft is deze school een aanvulling op de bestaande denominaties, dat is een goede zin. Maar dan komt de zin: we kunnen niet beoordelen in hoeverre dit initiatief een toevoeging is op het onderwijsaanbod in Lansingerland. Dat kan ik dan toch weer niet helemaal plaatsen met de zin: het is een aanvullende denominatie. Ik zou dat graag passender willen hebben in de context van wat u net heeft gezegd, wat de wethouder heeft gezegd. Ik zou over de matrix zeggen: stuur hem niet mee, zorg ervoor dat het verhaal in de zienswijze klopt. Hij is arbitrair, hij is gemankeerd door een rommelig proces, de tekst moet uitleg geven. Als u hem wel mee stuurt, zorg er dan voor dat alle 6 erin kunnen staan. Volgens mij was dat wat ik wilde zeggen.

De voorzitter: Ik heb even gekeken naar de stemverhouding, gewogen. Dan is er een meerderheid van de commissie, die wil dat u de matrix mee stuurt met wat clausules hier en daar. Volgens mij is het het handigst als u in uw tweede termijn probeert met een aantal toezeggingen deze discussie af te ronden, anders vrees ik dat we met teveel vraagtekens blijven zitten.

Beantwoording college

Wethouder Van Tatenhove: De voorzitter gaf aan, dat op basis van de telling van het aantal raadsleden er een voorkeur is voor het meesturen van de matrix. Met een eventueel nee van GL, zou het op fractieaantal 4/4 zijn, om maar even duidelijk te zijn. De voorzitter: Het reglement van orde voorziet niet in stemmen in de commissie. Daar wordt per commissie weleens anders over gedacht. Ik denk dat het eerlijk is om de stem van L3B het gewicht van nee te geven en op basis van het aantal raadszetels is het antwoord dat de commissie voor het meesturen van de matrix is. Wethouder Van Tatenhove: Die matrix is wat mij betreft de matrix die er nu is, want ik vind het heel ingewikkeld om een matrix te gaan aanpassen, nadat hij hier besproken is, terwijl we aan de voorkant in deze commissie hebben besproken hoe we de zienswijze zouden opstellen en welke factoren we zouden toetsen. Dus ik stuur de matrix mee, zoals die nu is. Ik heb in de eerste termijn toegezegd, dat ik de zienswijze nog zal aanscherpen en dat ga ik doen en die zal ik naar u toesturen, maar die wordt niet meer besproken, want we gaan ervoor zorgen, dat die op tijd bij het ministerie ligt. Dus ik stuur de aangescherpte tekst naar u toe en dan nemen we de suggesties, die vanavond zijn gewisseld, daarin mee maar hij wordt niet nog een keer besproken, want dan is die te laat en ik denk dat het wel belangrijk is dat wij de kans, die wij hebben om een zienswijze in te dienen, wel pakken en ervoor zorgen dat de zienswijze op tijd bij de minister ligt. De heer Hoppenbrouwer: De uitgangspunten staan niet ter discussie, maar wel de vertaling, die u gemaakt heeft van hetgeen ingeleverd is en in het bijzonder bij één van de schoolbesturen is het negatief geformuleerd. Ik vind het echt niet kunnen als u dat laat passeren, dat kan echt niet. U kunt niet schoolbesturen negatief erin zetten, terwijl andere schoolbesturen dezelfde problemen hebben. Neem bijvoorbeeld spreiding van scholen. Bij de ene school zet u het heel expliciet, de Vuurvogel blablabla en bij de andere 2 scholen doet u dat niet. Dat kan echt niet. Ook op verduurzaming moet echt een correctie plaats vinden, want dat is gewoon onjuist. Daar maak ik echt bezwaar tegen, desnoods stuur ik zelf een brief naar het ministerie. Ik vind gewoon, dat je eerlijk moet zijn. Ik zou graag van de schoolbesturen willen vernemen of zij de matrix meegestuurd zouden willen hebben of het hen gaat helpen. Mevrouw Verhoef: Ik had een vraag aan de wethouder. Wat de heer Hoppenbrouwer zegt, als er dus nog aanpassingen gedaan gaan, maar ik betwijfel of dat gaat gebeuren, dan zou je alsnog inderdaad de laatste school nog kunnen toevoegen. Ik wil wel graag, dat de wethouder nadrukkelijk in die brief aangeeft, dat het optioneel was om te reageren op het uitgangspuntenkader, want nu wordt het gezien als een omissie als een school dat niet heeft gedaan. Je kan zeggen, dat het jammer is dat het ze niet is gelukt, maar dat is geen desinteresse, dat was problemen met de deadline. Mevrouw Gabin: Tot onze spijt is de wethouder niet bereid om de gebreken te helen, dus bij deze zijn wij tegen het sturen van de matrix. De heer Pat El: Of de zienswijze wordt aangepast als de handtekeningen af gingen wijken. Als alle handtekeningen binnen zijn en we zien dat een aantal scholen het wel of niet hebben gehaald. Of dat nog iets zou betekenen voor onze zienswijze. Ik heb het over de benodigde handtekeningen van de ouders, want dat is pas na de 15^e bekend. De voorzitter: U bedoelt dat u nog een onbeantwoorde vraag had. Ook over verkeersveiligheid. Wethouder Van Tatenhove: De verkeersbewegingen bij regionale scholen zijn inderdaad anders en meer en ze leveren ook andere risico's op dan bij lokale scholen, dus dat kunnen we meenemen in de zienswijze, dat het de verwachting is, dat bij een aantal concepten er sprake is van regionale aantrekkingskracht, dus die kunnen we mee nemen in de zienswijze. Als er scholen afvallen, omdat ze niet voldoende handtekeningen hebben, dan heeft dat natuurlijk gevolgen voor het besluit welke scholen er kunnen starten, maar ik denk dat het wel goed is om onze zienswijze wel compleet te maken met de initiatieven die zijn ingediend, want die moeten wij beoordelen. Het zou een beetje gek zijn om dan te zeggen: we leveren nu maar een matrix in met 2 scholen. Dit was de zienswijze en die hebben we op dit moment opgesteld en het ministerie doet hun toets en de eerste toets is het aantal handtekeningen, maar ook dat hoort bij de evaluatie aan de kant van het ministerie: is het niet een beetje onhandig dat je van de gemeente in diezelfde periode een zienswijze verwacht, waarin je zelf beoordeelt of er voldoende handtekeningen zijn ingediend. Nu is dit de procedure. Dus ik stel voor dat we de zienswijze aanscherpen en versturen. De heer Pat El: Dus samengevat zegt u: we hebben enerzijds de zienswijze. Dan heb je de hele actie met de handtekeningen, waarvan wij als VVD vinden dat deze gewoon mislukt is, dus u heeft onze steun om dat aan te kaarten bij het ministerie. En u zegt: oké, we hebben de zienswijze en de handtekeningen is een ander proces, wat er ook uit komt, ons voorstel is om de zienswijze daarop niet aan te passen. Dat is wat ons betreft ook prima. De voorzitter: Nog een concrete vraag van mevrouw Verhoef over dat optionele van het wel of niet inleveren van de gegevens. Wethouder Van Tatenhove: We kunnen daar in de zienswijze een passage aan wijden. Ik zeg hier in de commissie nog maar even: het was de procedure, die wij hier in Lansingerland hebben afgesproken. Niemand is verplicht, maar het is ook niet eerlijk om daar nu heel flauw over te gaan doen,

want elke school, elk bestuur heeft op hetzelfde moment de uitnodiging gekregen. De andere 5 hebben die kans wel gezien, je kan het ook van die kant benaderen, maar we kunnen er wel iets in de zienswijze over opmerken. Maar het was onze procedure, die wij hier hebben afgesproken en daar hebben zij een andere route gekozen. De heer Hoppenbrouwer: Hoe we het wenden of keren, ik denk dat de grote verliezers op de publieke tribune zitten, want die komen dus niet in Wilderszijde terecht, ondanks dat het CDA denkt dat ze alle drie daar komen. Als ze de handtekeningen niet voor elkaar krijgen en de andere twee wel, dan zijn de bestaande schoolbesturen uitgespeeld. Dat moeten we ons wel realiseren. Ik zou ook nog aan de wethouder willen vragen: zou zij in de zienswijze haar eigen voorstel, waar ze zo enthousiast over was en waar de raad mee in zijn maag zat m.b.t. die dislocatie en waar ook meneer Lieveerse van zei: eigenlijk was dat ons voorstel. Om dat ook nog als optie mee te nemen, want die bestaande scholen zorgen natuurlijk wel voor een toekomst vaste toekomst. Nu gaan we 4 nieuwkomers bij wijze van spreken verwelkomen en we weten niet hoe het gaat lopen. Of die zorg moet op één of andere manier in die zienswijze, want dat is wel wat er gaat gebeuren. Wethouder Van Tatenhove: Ik heb al gezegd: we scherp de zienswijze aan. We hebben met het ministerie 1,5 of 2 jaar geleden contact gehad over de wens voor dislocaties en ook het verhaal dat wij dat als een optie zien, precies om wat u zegt: van die scholen weet je dat er een bepaalde basis is. Stel dat zo'n school onder het plafond blijft, dan kunnen leerlingen ook naar hetzelfde type onderwijs op iets meer afstand. Maar toen heeft het ministerie gezegd: dat hoort niet bij de procedure, het gaat nu om een aanvraag voor nieuwe scholen. Dus ik zou zeggen: laten we even afwachten wat hier nu uit komt. Stel dat er 1 of 2 scholen kunnen starten en wij zeggen nog steeds: er is ruimte voor 3, dan zitten we ook gewoon weer aan tafel, want we moeten het hele plaatje voor Lansingerland dan ook weer invullen. Een opmerking maken in een zienswijze, dat kan natuurlijk altijd, want we scherp hem nu toch aan. De heer Pat El: Of er na de zienswijze nog een gesprek komt, waarbij u nog e.e.a. kan toelichten. Er zijn zoveel onderwerpen, die dit raken. De voorzitter: Ik zal zo nog de wethouder vragen hoe zij met de commissie gaat communiceren over wat nu uiteindelijk naar het ministerie gaat. Dat willen we weten. De heer Pat El: Of de wethouder nog een rol heeft, dat zij nog uitgenodigd wordt door het ministerie voor een gesprek. De heer Hoppenbrouwer: Ik dank de wethouder voor de toezegging dat zij die dislocatie en ook het grote risico dat de bestaande schoolbesturen nu geen positie hebben in Wilderszijde en dat dat consequenties heeft voor de toekomstvastheid. Ik geloof niet dat iedereen naar een Islamitische school wil of een Montessori school, dus we lopen daar risico. Dat u dat echt goed benadrukt, dat waardeer ik zeer. Dank u wel. De heer Hoek: U spreekt steeds in termen van risico, maar het is toch ook een kans. Daar is die nieuwe wet toch juist voor bedoeld? U gaat helemaal voorbij aan wat de nieuwe wet beoogt. U probeert oude wijn in nieuwe zakken te doen, maar zo is het niet. De voorzitter: Ik aarzel om dit in deze fase opnieuw te gaan doen. Laten we dat niet doen. De heer Hoppenbrouwer: Het is natuurlijk een beetje flauw, meneer Hoek, dat ik teveel het traditionele schoolbestuur, want als er eentje in kansen denkt, ben ik het wel, maar je moet ook het risico durven inschatten, dat we een risico nemen. Als u zegt: daar is de wet niet voor bedoeld. Lekker verzonnen, daar in die Tweede Kamer. U moet zich toch ook als lokale toch af en toe achter je oor krabben over wat ze daar allemaal verzinnen. Dit is weer zo'n wet, die helemaal nergens op slaat en wij krijgen hier stront aan de knikker. Let maar op, over 3 jaar. De heer Hoek: Toevallig werk ik in het onderwijs, dus ik kan er veel over weten. Ik denk echt, dat het noodzakelijk dat we eens een keer een andere richting op denken dan de traditionele wegen. Dat doet helemaal geen pijn, dat is alleen maar goed. De voorzitter: Ik verzoek de wethouder nog even goed te omschrijven hoe u met de commissie gaat communiceren over wat er uiteindelijk richting het ministerie gaat. Wethouder Van Tatenhove: Mijn voorstel is dat we de zienswijze aanscherpen n.a.v. het debat, dat hier is gevoerd en dat ik die ter informatie naar u toestuur en dat die dan daarna naar het ministerie wordt gestuurd. Er is geen ruimte meer om hem uitvoerig te bespreken, dus het is wat mij betreft gewoon ter kennisneming naar u: zo heb ik gedaan met de bespreking uit de commissie. Ik hoop, dat u mij dat toevertrouwt, we werken al langer met elkaar samen, dus ik ga ervan uit, dat me dat is toevertrouwd. De heer Pat El: Ik denk dat iedereen het eens wat met het proces totdat de heer Hoppenbrouwer kwam met nieuwe scholen versus de oude scholen. De voorzitter: We gaan het nu niet op het allerlaatste moment nog ingewikkelder maken. De heer Pat El: (...), terwijl ik denk: ja, maar daar zeg ik niet blind ja tegen. Als nu het proces is van 'ter kennisgeving aannemen', ik ga met heel veel punten mee, die hier besproken zijn. Het laatste punt was een belangrijk punt voor de VVD, dus als nu 1 op 1 het voorstel van L3B wordt opgenomen, ja, daar heb ik wel een uitdaging mee als VVD. Ik weet niet of ik het daar wel mee eens ben. De voorzitter: We krijgen dat vanavond niet opgelost. Dan moet u politieke middelen zoeken buiten deze avond. De heer Pat El: Dan is de vraag aan de wethouder: gaat de wethouder de brief daar op aanpassen? De voorzitter: De wethouder heeft precies gezegd, wat ze heeft gezegd, volgens mij is dat duidelijk. De heer Pat El: Met dat laatste punt ben ik het dan niet eens. De voorzitter: Dat is helder.

De voorzitter: Nou, dat was even een onderwerp, maar dat is ook de nieuwigheid, zullen we maar zeggen. Laten we hopen, dat andere gemeenten daar dan weer hun voordeel mee doen. We gaan over 2 minuten verder.

De voorzitter: Wij gaan verder, ik heropen de vergadering.

5.b Controlerende taak van de gemeenteraad ten aanzien van toegankelijkheid

De heer Crielaard, L3B: Ik zal mijn bespreekpunt even inleiden. De heer Lieverse: Ik heb er moeite mee om te vergaderen met het feit dat leden, die hier aanwezig waren nu niet aanwezig zijn. De voorzitter: Dat begrijp ik heel goed, maar ik laat me toch niet tegen houden. De heer Lieverse: Maar ik wil het wel gezegd hebben.

De heer Crielaard, L3B: Het VN verdrag Handicap gaat uit van een sociaal model. Een beperking is persoonlijk en een handicap ontstaat vooral door de ontoegankelijkheid van de maatschappij. Lang was in Nederland het medische model dominant. Heeft u een beperking? Dan bent u stuk en dan fixen we u wel even met een speciale school of een speciaal busje. Maar het sociale model, waarbij de maatschappij met ervaringsdeskundigen kijkt hoe we iedereen gelijkwaardig mee laten doen vormt de essentie van dit bespreekpunt. Het VN verdrag schept voor ons als gemeente de verplichting om inclusief beleid te maken. In het SCP rapport 'lang niet toegankelijk' stellen onderzoekers echter dat ondanks de aandacht vanuit het verdrag maar ook vanuit de WMO deelname aan de samenleving nog niet is verbeterd voor mensen met een lichamelijke beperking. Het aandeel mensen met een beperking dat aangeeft te kunnen leven zoals zij zelf willen nam zelfs af. Toegankelijkheid is niet in 1 dag geregeld en we hoeven ook niet direct nu onze voorzieningen aan te passen. Het gaat om een geleidelijke verbetering. Wel moet er altijd rekening gehouden worden met de positie van mensen met een beperking bij nieuw beleid. Daar zit dus eigenlijk de crux. Want als ik zeg 'beleid' dan bedoel ik ook echt al het beleid. Vorige week was een mooie beeldvorming over de digitale toegankelijkheid en inclusieve dienstverlening. Eerst werd interessante informatie gedeeld en ook over de complexiteit verteld waarmee ze allemaal rekening moeten houden. De website moet toegankelijk zijn voor meer dan 1 zintuig. En je moet rekening houden met taalniveau, zodat het voor iedereen begrijpelijk is. Naast dienstverlening zijn er echt tal van andere beleidsterreinen waar toegankelijkheid een rol speelt. Vanzelfsprekend heb je de WMO, maar denk ook aan de mobiliteitsvisie met het uitgangspunt voor maatwerk bij vervoersoplossingen. Denk aan de ontwikkeling van gelijkvloerse woningen uit de woonvisie, ambities uit de omgevingsvisie voor een samenleving waarin iedereen mee doet, de visie op sport en bewegen, waarmee we willen uitspreken dat sport voor iedereen toegankelijk moet zijn. Denk aan het IHP waarin aandacht voor toegankelijke schoolgebouwen is opgenomen. Ik kan nog een tijdje doorgaan met voorbeelden, maar ik denk dat mijn punt helder is. Op talloze beleidsterreinen is toegankelijkheid een ontwikkeling en probeer dan maar als raadslid overzichtelijk te krijgen wat al deze ontwikkelingen zijn, maar ook hoe de doelgroep die ontwikkelingen ervaart, of zij daar tevreden over zijn. Ik noem bijvoorbeeld in mijn besprekstuk, en de lijst die wij hebben gekregen, dat bussen toegankelijk zijn. Het SCP rapport geeft de doelgroep aan: lang niet alle buschauffeurs zijn bereid om zo'n plank voor mensen met een rolstoel ook daadwerkelijk neer te leggen. Ik kan er niet over oordelen: speelt dit ook in Lansingerland? Dus die monitoring van toegankelijkheid, dat is wat ik heel lastig vind. Er gebeurt een hele hoop aan toegankelijkheid, dus ik wil niet zeggen dat het nu slecht gaat, maar het is enorm versnipperd. Het blijft voor mij onduidelijk hoe de doelgroep oordeelt over de ontwikkelingen in Lansingerland. Daarom hoor ik graag van de collega's hoe zij denken over de huidige mogelijkheden tot monitoring, hoe zij oordelen over toegankelijkheid in zijn algemeenheid en welke aanbevelingen zij hebben. Ik heb er zelf ook ideeën over, ik denk dat ik die voor de tweede termijn bewaar. Voor de collega's die vanavond het 18.00 uur journaal gezien hebben, die hebben daar al mooie inspiratie kunnen zien, want daarin ging het over de meest toegankelijke gemeente van Nederland. Dank u wel. De voorzitter: U heeft ambities op dat terrein. U wilt ook nog iets van de wethouder horen? U richt zich nadrukkelijk tot de commissie. De heer Crielaard: Ik richt me nadrukkelijk tot de commissie, maar ik denk dat het ook verstandig en nuttig is als de wethouder erop kan reageren, hoe zij ernaar kijkt.

De heer Kampinga, VVD: Grappig dat de heer Crielaard begint over die gemeente, die in het journaal alle aandacht kreeg en dat was jammer genoeg niet Lansingerland, maar in het zuiden van ons land de gemeente Stein, die dan het meest toegankelijk zou zijn, hoewel ik niet weet hoe het gemeten is. Wat ook heel opmerkelijk is, is dat mevrouw Van Vuuren het ook over toegankelijkheid had, maar toen ging het over iets heel anders. Wat is nou eigenlijk toegankelijk? Ik weet wel ongeveer wat u bedoelt, want u heeft voorbeelden. Ik heb het zelf zo gelezen: de controlerende taak van de gemeenteraad ten aanzien van toegankelijkheid voor mensen met een handicap / beperking of chronische ziekte. Dat wordt kennelijk bedoeld, dat is een vraag, ik neem aan dat dat zo is. In het kader, in het zwart, wordt uitgelegd of nader toegelicht wat toegankelijkheid betekent. Dan heb je het VN-verdrag, dat vind ik ook een heel mooie, u haalde hem ook al aan. Daar kan ik over nadenken, over dat soort dingen, ik zeg het even geparafraseerd: een beperking is persoonlijk, de handicap ontstaat door ontoegankelijkheid van de maatschappij. Dat vind ik heel wijs, maar het is ook van de Verenigde Naties natuurlijk. Inclusief, daar

gaat het over, ook weer zo'n mooi modewoord, maar in dit verband wel heel toepasselijk. Ervoor zorgen dat mensen niet buitengesloten worden, maar dat ze de mogelijkheid krijgen om mee te doen in de maatschappij in allerlei opzichten. Het staat ook in het stuk, misschien dat de wethouder er iets over kan zeggen, dat bij nieuwe ontwikkelingen onze gemeente er rekening mee probeert te houden, dat dat inclusief is. Maar het is natuurlijk over verschillende beleidsterreinen verdeeld. Dan krijg je weer een ander modewoord: de integraliteit. Hoe wordt er nou voor gezorgd, dat bij alle diverse ontwikkelingen, zeker bij nieuwe ontwikkelingen en nieuw beleid, en eraan gewerkt om die inclusie mogelijk te maken? De VVD heeft overigens ook altijd al bijzonder aandacht voor de doelgroep. In het verkiezingsprogramma 2018-2022 is als één van de belangrijke ambities genoemd, nummer 8: de 10 belangrijkste verkeersknelpunten voor minder validen en ouderen worden opgelost. Dat is een heel concreet punt. Vraag niet: hoe staat het daarmee? Maar het is in elk geval onze ambitie. Het heeft bij ons de aandacht, heel concreet, als het gaat om ouderen en minder validen en verkeersknelpunten. We hebben trouwens in mei schriftelijke vragen gesteld over mensen met een beperking of een chronische ziekte, die ook willen profiteren van de versoepeling van de coronamaatregelen. Dat heeft hier direct mee te maken, want het gaat over nogal wat mensen, er werd versoepeld in die tijd: hoe konden zij er ook van mee profiteren? Als antwoord kregen we op de vraag om hoeveel mensen het eigenlijk gaat, dan zeg ik een getal waar iedereen van schrikt: 19.000 mensen met een beperking of een chronische ziekte. Nu geef ik direct toe: alle dubbeltellingen, die daarin zitten. Ik heb ze gewoon allemaal even opgeteld: 19.000. In werkelijkheid ongetwijfeld minder personen, maar een groot aantal personen met een chronische ziekte of een beperking. De voorzitter: Ik wil u vragen om een beetje aan de tijd te denken. De heer Kampinga: Het gaat over diabetes, hart- en luchtwegproblemen enzovoorts, dat zijn ook belemmeringen om mee te kunnen doen in de maatschappij. De punten, die u noemt, we hebben daar geen concrete antwoorden op. Maar het monitoren van de toegankelijkheid moet in elk geval smarter, dat zal mevrouw Van Tatenhove aanspreken, smart, je moet het wel meetbaar maken enzovoorts, want anders blijft het vaag. De toegankelijkheid in Lansingerland, ja, operationaliseren maar ook focussen. Laten we ons vooral niet richten op alle 144 voorbeelden, maar laten we een paar focuspunten benoemen en ons daarop richten. Qua aanbevelingen zijn we benieuwd wat de voornemens van het college zijn. Dank u wel.

Mevrouw Bouman, CDA: Ik ga even terug in de tijd. In januari 2015 heeft de PvdA in de commissie ruimte een besprekingspunt ingediend m.b.t. toegankelijkheid publiek domein met name in de kern Berkel. Ze hebben toen het e.e.a. onderzocht. Het was toch wel droevig gesteld met de toegankelijkheid via straten, pleinen en bruggen. Onderzoek gaf aan, dat e.e.a. voor verbetering vatbaar was. Er is een vraag gesteld: mocht het toch zo zijn, dat mensen met een beperking of handicap met een rolstoel of scootmobiel probleemloos in Berkel maar ook in andere kernen het e.e.a. kunnen bereiken. De oproep werd toen gedaan om bij de inrichtingsplannen publiek domein met de toegankelijkheid van mensen met een beperking rekening te houden. Voor dat ruimtelijk gebied is al een oproep gedaan. Ik dank meneer Crielaard voor hetgeen hij naar voren gebracht heeft. U heeft het over de gelijkwaardigheid van deze populatie. Ik moet zeggen: er zit een lijst van activiteiten bij van het college, wat er allemaal al gedaan wordt. We hebben een aantal items: wonen, zorg, vrije tijd, werk, noem maar op. Met name hebben we het over wonen, werken, vervoer, zorg, alles veelal in de publieke sector, wat aangegeven wordt in de stukken die ik vanmiddag heb mogen lezen. Ik haal er toch een beetje een paar uit. Informatieverstrekking. Volgens mij wordt er door velen veel aan gedaan, zodat men weet op welke wijze men bij wie moet zijn voor bijvoorbeeld woningaanpassing of een hulpmiddel t.a.v. de zorg, daar wordt toch het nodige aan gedaan. Ik heb nog niet begrepen dat dat niet zo zou zijn, maar daar kom ik zo even op. Wat ik wel zag bij werken: hoe zit dat? We krijgen elk jaar mooie overzichten van instroom en uitstroom. We hebben weleens gevraagd: hoe zit het met degenen, die een beperking hebben? Hoeveel mensen werken er bij de gemeente? Hoeveel mensen worden er door de gemeente bij werkgevers geplaatst? Het is jammer, maar daar hebben we nog steeds geen inzicht in. Dat is wel vervelend. Mobiliteit. Ontzettend belangrijk, want je moet maar in een scootmobiel zitten, een rolstoel of met een rollator moeten lopen. Ik weet niet of u ooit in een rolstoel gezeten heeft, ik heb het van dichtbij helaas mogen meemaken: het is niet prettig. Als ik nu naar vandaag de dag kijk wat er aan mobiliteit in de gemeente plaats vindt, dan heb ik het over iets wat vrij recent hier in dit gremium naar voren is gebracht: de deelscooters. Als je met een scootmobiel, een rollator of met een rolstoel over bepaalde wegen of stoepen gaat, dan is het een rampenplan, want er staan her en der deelscooters. Daar zouden we met zijn allen weleens aandacht aan mogen schenken. De wethouder zal zeggen: dat hoort niet hier thuis. Misschien in de APV of op een andere manier, maar dan denk ik: veel gemeenten zijn hier momenteel mee bezig, er zijn voorbeelden genoeg van. Ik denk dat er nog het nodige aan gedaan moet worden om tegemoet te komen aan deze doelgroep, opdat zij ook optimaal gebruik kunnen maken van onze wegen, stoepen enzovoorts. Wordt daar al aan gedacht door het college of moeten we dan op een andere manier gaan aanzwengelen? Ik zie steeds meer leuke, groene scootertjes her en der op de meest onwenselijke plekken staan. De voorzitter: U heeft een mooi betoog en ik vind het vervelend om te moeten roepen dat uw tijd alweer voorbij is, maar toch het verzoek om af te ronden. Mevrouw Bouman: Over de toegankelijkheid, heel helder. Wat zijn de aanbevelingen? Een paar dingen. Wij zijn er

voorzitter van om te kijken: zijn er klachten binnen gekomen en wordt er wat mee gedaan? De doelgroep van de gehandicapten zou jaarlijks benaderd kunnen worden, dan is het de vraag hoe je dat gaat doen, om te kijken: waar lopen we tegen aan en hoe kunnen we daaraan tegemoet komen? Dan denk ik dat we al een heel eind verder zijn. Met name ook in de rapportages naar ons via het sociaal domein, via de begroting, om een aantal items op te geven, want ik mis ze nog steeds. Dank u.

De voorzitter: Het staat me bij, dat we vroeger een lokale gehandicaptenraad hadden. Toch?

De heer Hoek, WIJ: Ik wil de heer Crielaard bedanken voor dit bespreekstuk. Het is natuurlijk altijd een interessant onderwerp. Ik weet dat de PvdA daar een X-aantal jaren geleden daar aandacht voor gevraagd heeft en zelfs zelf met een rolstoel door Berkel is gegaan. Ik heb ook weleens de eer gehad om in een rolstoel te mogen zitten, dat was toen mevrouw Gielis een rolstoel wedstrijd had georganiseerd. Ik kan u zeggen, dat het voor mij een hele exercitie was. Ik neem mijn petje af voor mensen die dat dagelijks doen, want het is bijzonder zwaar. Prima bespreekstuk, ik zal to the point komen en de vragen beantwoorden. Hoe beoordeelt de commissie de huidige mogelijkheden om toegankelijkheid te monitoren? Ik zeg eerlijk: ik heb werkelijk geen idee. Het zou dus weleens goed zijn om daar over na te denken, hoe je dat zou kunnen doen. Wat bij mij meteen oppopt: je hebt allerlei mensen die gebruik maken van een voorziening, ik weet niet of dat AVG-technisch mag, maar ik kan me voorstellen dat je onder deze mensen een enquête uitzet: wat zijn uw ervaringen, waar ziet u verbeteringen? Misschien moet dat via de gehandicaptenraad, want ik denk dat dat met name de doelgroep is waar we de informatie moeten ophalen. Maar nogmaals, ik weet niet of dat AVG-technisch mag. Welke aanbevelingen heeft de commissie om toegankelijkheid en monitoring daarop te verbeteren? Wat ik net al zei: doelgericht doelgroepen benaderen. Maar ook op het moment dat iemand een voorziening aanvraagt meteen een soort klachtenlijn mee te geven: als u daadwerkelijk tegen zaken aanloopt, die op het bordje van de gemeente thuis horen, doet u daar dan melding van. Dan moeten we hier intern afspreken dat dit een doelgroep is, die we bijzonder serieus nemen. Nu moet ik wel zeggen, dat mijn ervaring met klachten richting de gemeente is, dat ze snel en adequaat worden opgelost, dat meen ik in alle oprechtheid, maar deze doelgroep verdient het misschien nog extra, dat dit soort onhandigheden die hen dagelijks belemmeren in hun dagelijkse bezigheden, dat die zo snel mogelijk worden opgelost. Dank u wel.

De heer Lieverse, CU: Dank u wel, meneer Crielaard, voor het agenderen van dit punt, want dat geeft me de gelegenheid om twee zaken onder de aandacht te brengen en nog niet genoemd zijn vanavond. Ik was bij het congres 'iedereen doet mee' waar de gemeente Stein werd uitgeroepen tot winnende gemeente van de 5 genomineerde. Het waren overigens kleine gemeenten, behalve Zwolle, die de tweede prijs kreeg. Twee punten, in de eerste plaats: we praten bijna altijd als het gaat over mensen met een beperking over mensen met een lichamelijke beperking, terwijl de zintuiglijke beperking niet zo vaak genoemd wordt, hoewel mensen die doof en blind zijn zeker zoveel beperking ondervinden in het dagelijks verkeer en mee kunnen doen in de samenleving. Een derde groep is verstandelijke beperking. Verstandelijk beperkten is een groep mensen, die ook graag geholpen wil worden, ook in openbaar vervoer, zij moeten ook kunnen begrijpen hoe de dienstregeling in elkaar zit. Dus er zijn verschillende vormen van beperking, die aandacht behoeven. Een tweede punt is, en dat zeg ik met aarzeling, poepen en plassen. Veel mensen denken: dat hoort niet in een deftige commissie thuis, maar openbare toiletten is een manco in heel Nederland en dat is ook in Lansingerland zo. Dat heeft op twee punten zijn weerslag. In de eerste plaats de toegankelijkheid, de fysieke toegankelijkheid: kan ik met een rolstoel op tijd een toilet bereiken. En in de tweede plaats: zijn er voldoende aanwezig? Er zijn veel mensen met darmproblemen op allerlei manieren. Dat zij geholpen worden om snel een horeca te vinden of een openbaar toilet te vinden, is iets wat in onze gemeente aandacht verdient. Dat waren mijn punten. De voorzitter: In Engeland heb je serieuze competities voor wie de schoonste gemeentelijke toiletten heeft.

De heer Jonker, D66: D66 dankt L3B voor het onder de aandacht brengen van het SCP rapport 'lang niet toegankelijk'. Een mooi en belangrijk rapport, zoals veel SCP-rapporten. D66 is benieuwd of het college van B&W al kennis heeft genomen in een eerder stadium. Uiteraard vinden we als D66 de inclusie agenda ook ongelooflijk belangrijk. De heer Crielaard stelt 3 vragen en doet een voorstel voor een jaarlijkse monitor. Wat volgens D66 interessanter zou zijn, is een uitgebreid onderzoek of audit door een externe partij naar de stand van zaken van de inclusie-agenda. We zijn immers 5 jaren verder sinds gemeenten verplicht zijn een inclusie-beleid te maken in de vorm van een inclusie-agenda. Aan de lijst met activiteiten te zien, zijn we best een eind op weg, maar er staan veel materiële voorzieningen in de lijst en D66 heeft vooral de vraag hoe deze activiteiten beleefd en ervaren worden door de doelgroep van die inclusieve agenda. Mevrouw Bouman: U heeft het over een externe partij. U zou dat zelf natuurlijk ook kunnen aanzwengelen bij de rekenkamer. De heer Jonker: Ik sta open voor alle opties, maar het gaat om externe onafhankelijkheid. Dat kan op een heleboel manieren inderdaad, maar dank voor de suggestie. Aan de lijst met activiteiten is te zien, dat we best op weg zijn. Veel materiële voorzieningen staan in de

lijst, maar wij zijn dus vooral benieuwd naar de ervaring en beleving door de doelgroep. In het SCP-rapport wordt bijvoorbeeld problemen met onprettig bejegening genoemd of de noodzaak van goede sociale vaardigheden voor mensen met een beperking, omdat ze meer emotionele moeite moeten doen om zich te verbinden met anderen. Een ander aspect dat interessant is om nader onderzoek naar te doen is civil society in Lansingerland. Georganiseerde verbanden waarin mensen zich vrijwillig met elkaar verbinden. Hoe inclusief zijn wij in Lansingerland in dat soort verbanden? Samengevat: materieel zijn we eind op weg, maar het is goed om te laten onderzoeken waar we na 5 jaar staan. Daarnaast ziet D66 graag een gecombineerd onderzoek, waarin we ook de beleving en het gevoel van inclusie bekijken bij de doelgroep, maar ook in civil society. Hoe divers inclusief zijn we echt? Aan de hand van de uitkomsten van dit onderzoek kunnen we dan in de commissie het gesprek voeren over een eventuele aanscherping van de doelstellingen en ook hoeveel tijd we onszelf geven om deze doelstellingen met elkaar te bereiken. Dat was mijn suggestie n.a.v. dit agendapunt. Dank u wel.

Mevrouw Gabin, GL: Dank aan L3B voor het agenderen van dit bespreekpunt. GL hecht veel waarde aan het toegankelijk maken van vooral gemeentelijke gebouwen, voorzieningen en informatie aan mensen met een beperking. Wij zien het liefst dat er vol wordt ingezet op de uitvoering van het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking. Zo bleek onlangs, dat kinderen met een handicap nog te vaak in een sociaal isolement leven, omdat zij regelmatig niet in de buurt naar school kunnen en naar sportclubs en speeltuinen, die niet toegankelijk zijn voor hen. De uitvoering van het verdrag gebeurt deels op landelijk niveau. Toch is er lokaal veel ruimte tot verbetering, ook voor Lansingerland. De uitvoering is tot nu toe te vrijblijvend geweest. Wij vinden dat er flinke slag te maken is op dit terrein. Er is veel gezegd door de fracties, maar als suggestie geven wij nog mee, dat er een concreet plan van aanpak op diverse leefgebieden of beleidsdomeinen kan worden opgesteld.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik wil de heer Crielaard bedanken voor het agenderen van dit belangrijke bespreekpunt. In de periode 2010 tot en met 2017 heeft onze fractie veel aandacht besteed aan de volwaardige positie in de samenleving voor onze inwoners met een beperking, o.a. voor toegankelijke centra. Dit haalde mevrouw Bouman en de heer Hoek ook aan. Eind 20(..) constateerde mijn fractie dat de toegankelijkheid en brede inclusieve aanpak voor mensen met een beperking politieke topprioriteit moest krijgen tijdens de volgende collegeperiode, dus waar we nu in zitten. Het moet net zo belangrijk worden als duurzaamheid en veiligheid. Mijn fractie zit er nog steeds hetzelfde in, in volgende raadsperiodes moet dat ook topprioriteit worden. Wat we nu zien: er is veel papier aan beleid, maar hoe ziet dat er in de uitvoerende praktijk eruit met het bevorderen van toegankelijkheid? We willen heel graag bij de top van Nederland horen en daarvoor moeten we ook echt aan de slag. De heer Lieveerse haalde aan, dat we meer openbare wc's moeten hebben in Lansingerland. Ik het verleden hebben wij daarvoor een motie ingediend en die is ook aangenomen, om in alle kernen voor openbare wc's te zorgen, maar dat kunnen er ook eventueel wel meer zijn. Voor de PvdA-fractie zijn voor de toekomst de volgende zaken van groot belang. In het nieuwe college moet een integraal beleidsplan komen om de positie van mensen met een beperking in Lansingerland aanzienlijk te versterken. Gelijkwaardigheid is daarbij ook echt de norm. Het gaat om de beleidsterreinen toegankelijkheid van openbare ruimten, zoals zojuist genoemd: wonen, werken, zorg, sociale zekerheid, mobiliteit en het bestrijden van discriminatie. De raad moet de voortgang jaarlijks evalueren. Punt 2, dit integrale beleidsplan moet tot stand komen in samenwerking met organisaties van mensen met een beperking. Zij weten waar ze het over hebben en kunnen waar ze tegenaan lopen meegeven aan de gemeente, waardoor het beleid beter wordt. Evidence based policy. Wat we ook heel graag willen is dat de toegankelijkheid van mensen met een beperking tot de arbeidsmarkt, daarvoor zijn de basisbanen nog steeds nodig, om de kans op betaald werk aanzienlijk te vergroten. De huidige instrumenten zoals loonsubsidies en sociale werkvoorziening bieden nog niet genoeg resultaat en soelaas. Voor de PvdA Lansingerland is de noodzaak van integrale aanpak gericht op gelijkwaardigheid van mensen met een beperking echt een topprioriteit in het verkiezingsprogramma mee genomen om dat ook voor de volgende raadsperiode te waarborgen. Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Van Tatenhove: Ik denk dat het, zoals door meerderen gezegd, een belangrijk is, de toegankelijkheid. Het gaat om verschillende vormen van beperking, zoals meneer Lieveerse dat zo mooi duidde. Het gaat ook over verschillende vormen van toegankelijkheid. Of je het nou hebt over je door de wijken heen bewegen of over de digitale toegankelijkheid als je een zintuigelijk beperking hebt, het zijn allebei onderwerpen die onder dezelfde noemer vallen. Het is wat dat betreft heel breed. We hebben nog nooit mee gedaan in de race om de meest toegankelijke gemeente van Nederland te worden en ik weet ook niet of we dat perse moeten willen. Ik denk dat het heel belangrijk is dat het bij alle beleidsbeslissingen tussen de oren zit: zijn wij inderdaad gefocust op dat iedereen mee kan doen, ongeacht zijn of haar beperking? Dat geldt dan zowel bij het inrichten van de buitenruimte als bij het ontwerpen van een speeltuintje als bij het ontwerpen van een website als bij het uitdenken van nieuwe

producten, die we hier in het gemeentehuis zouden moeten leveren aan onze inwoners, als je dat zo mag noemen. Ik denk dat het altijd beter kan, dus het is goed om elkaar daar scherp op te houden. Ik voel ook wel met de suggestie mee om daar nou eens een keer iemand op te laten reflecteren: hoe doen jullie dat nou en hoe doen jullie het ten opzichte van andere gemeenten? Maar het is een beslissing, die u als raad kunt nemen, of u zegt: het is ons het waard om daar een keer een onderzoek naar te doen en te kijken hoe we dan beter kunnen scoren. Ook voor wat betreft die monitoring zou ik dan zo'n onderzoek afwachten om te weten: hoe bouw je dan zo'n onderzoek goed op, om dat te monitoren. Anders krijgen we dezelfde discussie, die we net hebben gehad bij het onderwijs. Vanuit het niks komen we met een leuk idee en als we dan zeggen: we missen dit of dat of hier kunnen we niet zoveel mee, dan zou ik liever zeggen: doe een onderzoek, kijk naar de aanbevelingen en beslis dan op welke manier dat gemonitord wordt. Klachten komen natuurlijk bij ons terecht of bij andere organisaties, waar we natuurlijk heel veel contact mee hebben. Als het gaat over klachten in de buitenruimte, laat ik het zo maar even noemen, of onhaalbaar grote afstapjes en dergelijke, dat pakken we zelf op. Dingen die bij andere organisaties worden neergelegd en die te maken hebben met beleid in het sociaal domein, die komen terecht bij onze medewerkers of via andere organisaties, want iedereen weet de weg wel. De ASD komt ook nog weleens met aanbevelingen. We hadden het net even over die gehandicaptenraad, die bestond wel in Lansingerland, het laatste wat ik ervan tegen kom op internet is 2011, ik heb het idee dat die niet meer bestaat, die gehandicaptenraad. Ik weet dat de voorzitter daarvan nauwe contacten had destijds met de leden van de ASD, dus ik heb het idee dat de ASD echt wel die focus heeft en met die brede bril kijkt: is het beleid dat hier in huis wordt uitgedacht daadwerkelijk inclusief en zorgt het ook voor toegankelijke voorzieningen voor al onze inwoners, als ze daar aanspraak op kunnen maken?

Tweede termijn

De heer Crielaard, L3B: Allereerst dank voor alle reacties van de collega's. De heer Kampinga begon met: wat bedoel je met toegankelijkheid? Het kan heel veel verschillende betekenissen hebben, vandaar het bespreekpunt. Het gaat erom zoals het vastgesteld is in het verdrag, mensen met een beperking en mensen die chronisch ziek zijn. De heer Kampinga noemde een schrikbarend aantal van 19.000 mensen. Ik denk dat dat goed aansluit op wat vorige week gezegd is in die beeldvorming. Daar hadden ze het ook over een getal van 26%. Als je kijkt naar mensen met een functiebeperking, 15% met een lichte functiebeperking, dyslectie, maar dat betekent dat je wel iets moet doen met je voorzieningen, je website. Het CDA begon o.a. over de deelscooters, dat is belangrijk in het kader van mobiliteit. Dat is een zeer terechte. Mevrouw Bouman noemde ook de klachten. Als ik breed naar alle fracties kijk, heb ik daar iedereen over gehoord. Ik heb iedereen gehoord over: neem die doelgroep mee. Meneer Xhemaili noemde dat evidence bases policy. Ik denk dat dat een heel goede is, want dat is wat er ook in het 6-uur journaal werd gezegd: eigenlijk is het heel makkelijk dat wij de beste gemeente zijn op toegankelijkheid, namelijk doordat wij luisteren naar de doelgroep en ermee in contact staan. Dat begint al heel vroeg in het beleidsproces, bij de eerste fase van ontwerpen en schetsen maken: wat hebben jullie nodig en hoe bereiken we dat met elkaar? Ik denk dat dat een heel goede is, wat eigenlijk alle partijen gezegd hebben. Dat is ook de lijn waar ik op zat. Ik wil eigenlijk jaarlijks geïnformeerd worden, de vorm kan vrij zijn, over wat die ontwikkelingen zijn geweest op dit vlak, maar ook: hoe is de doelgroep daar mee genomen. Het klopt inderdaad, die stichting gehandicapten Lansingerland, SGL, is in 2018 ontbonden. Wat ik heb begrepen uit eerdere technische vragen is dat voor centrumschouwen nu gekeken wordt naar Welzijn Lansingerland en de ouderenbond om daar de doelgroep uit te halen. Daarbij vraag ik me wel af: heb je als college of als gemeente de hele doelgroep in kaart? Mevrouw Gabin noemde terecht kinderen met een handicap, dat zij in een sociaal isolement raken, dat is ook wat er in de Heraut stond over de coronacrisis, dat het ook jongeren met een handicap extra zwaar raakt, dat ze nog steeds thuis zitten, niet met vrienden kunnen afspreken om te spelen. Ik denk dat het heel belangrijk is als wij gaan kijken naar toegankelijkheid en die monitoring daarop, dat we de hele doelgroep daarin mee nemen. Ik hoop dat de wethouder daar misschien een toezegging op kan doen, dat we de juiste informatie krijgen. De wethouder zei dat een reflectie van een externe handig kan zijn, wat de heer Jonker noemde over een onderzoek, dat zou een goed startpunt kunnen zijn. Eerst kijken waar we staan en dan vanaf dat punt gaan monitoren. Dat vind ik een goed punt. Ik werd afgelopen raadsvergadering ook getriggerd door wat de burgemeester zei. Hij zei dat hij ging werken met ambassadeurs vanuit de samenleving. Dat sluit heel mooi aan bij het betrekken van de doelgroep. Dat heeft de gemeente Nunspeet gedaan bij hun startnotitie voor de inclusie-agenda. Zij hebben ambassadeurs aangesteld vanuit allerlei kwetsbare doelgroepen om die onzichtbare drempels weg te nemen. De burgemeester heeft het toegelicht, hij had het over een open netwerk, waarbij iedereen vanuit de samenleving kan aansluiten. Ik wil ook gelijk mijn tweede termijn gebruiken om mijn pleidooi te doen aan de samenleving: sluit je aan bij dat open netwerk dat opgericht gaat worden en probeer op die manier onzichtbare drempels die nu misschien nog niet voor de gemeente duidelijk zijn daar mee te nemen. Samenvattend: onderzoek lijkt me goed. Monitoring, daar hoor ik graag een toezegging op, dat

we dat n.a.v. zo'n onderzoek gaan doen. De ambassadeurs heb ik genoemd. Ik dank alle fracties voor het meedenken.

De voorzitter: Ik kijk de commissie rond of er behoefte is aan aanvullende opmerkingen.

Mevrouw Bouman, CDA: Even naar de wethouder. Ik zwengelde de deelscooters aan. Ik zie het bij mij in het dorp dat mensen met een scootmobiel en rolstoel grote problemen hebben om dat te omzeilen. Dan denk ik: wat gaan we daar aan doen? Dat kan in een kort tijdsbestek geregeld worden als ik naar voorbeelden elders kijk. Het item van monitoren, een onderzoek doen, ik ben heel benieuwd hoe we dat gaan doen. Ik ben er zeker een voorstander van om dat op diverse terreinen te kijken: welke gegevens zouden we willen hebben? Dat was mijn vraag, daar heb ik geen antwoord op gehad: wat kunnen we met die deelscooters doen? Mobiliteit.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik wil graag nog iets recht zetten. De motie over de openbare wc's was een motie van L3B, de heer Hoppenbrouwer. Dat wil ik recht zetten en niet zijn eer opstrijken.

De heer Jonker, D66: Ik ben blij met de opmerking van de heer Crielaard. Het is een goede aanpak om eerst extern onderzoek te doen, dat kan de rekenkamer zijn of een andere instantie, onafhankelijk, en daarna aan de hand van geformuleerde doelstellingen te gaan monitoren hoe het zich ontwikkelt. Ik kijk uit naar voorstellen op dat punt, misschien kunnen we er samen in optrekken.

Wethouder Van Tatenhove: Ik sluit aan bij wat meneer Jonker als laatste zei. Het lijkt me goed om een onderzoek te doen en dan te kijken wat je wilt gaan monitoren. Het lijkt me niet zo zinvol om nu toe te zeggen dat we gaan monitoren, want ik denk dat het belangrijk is om te weten wat je dan wilt doen. Dat zou de opbrengst kunnen zijn van zo'n onderzoek, dus daar zou u zelf het initiatief voor kunnen nemen. De deelscooters, ik weet dat dat bij mijn collega Fortuyn echt een aandachtspunt is, dat hoog in zijn lijstje staat, omdat er veel over geklaagd wordt, omdat die overal worden achter gelaten. De gebieden waar ze achtergelaten kunnen worden, worden af en toe wat ingeperkt, want als je daarbuiten parkeert, kun je niet uitchecken, dan blijf je betalen. Daarom worden die gebieden ingeperkt. Ik kan wel zeggen: dat geef ik aan hem door. Dat is dan een toezegging, maar dat heeft niet zoveel zin, want ik weet dat hij er al mee bezig is om te kijken hoe we daar wat meer kunnen reguleren. Hij gaat zelf ook regelmatig op schouw met een groep inwoners. Daar zitten altijd mensen met verschillende beperkingen bij. Dat is ook om te kijken welke obstakels je tegen komt in een gewone woonwijk of specifiek in een dorpscentrum, maar ook op bedrijventerreinen. Dus wat dat betreft zit die fysieke buitenruimte ook echt wel in het vizier bij het college. Dat geldt ook voor de openbare toiletten, n.a.v. de opmerkingen die daarover werden gemaakt. We hebben de motie gehad en toen is er in elke kern in elk geval een openbaar toilet georganiseerd. In de plannen voor Happy Italy in het park zit er ook eentje voor het park, daar hebben we destijds afspraken over gemaakt. Ook daar kijken we mee: wat is nodig? Ik denk dat het goed is om uit zo'n onderzoek duidelijk te laten worden: hebben we dat nou goed georganiseerd of zijn we hier echt helemaal niet goed bezig geweest? Dat zou ik niet durven zeggen, dat zou ik eerst laten toetsen dan. De heer Xhemaili: Het triggert mij, openbare toiletten zijn altijd wel handig om te hebben. Is het niet handig om er ook één bij metro Rodenrijs te plaatsen, zo'n openbaar toilet, voor de reizigers? De heer Kampinga: Even voor de zekerheid of ik het goed hoor. U zegt dus eigenlijk: de commissie of de raad moet zelf actie ondernemen om dat onderzoek op te starten. Dat we niet denken dat we het hier nu geregeld hebben. We moeten er zelf werk van maken. De heer Lieverse: Ter aanvulling. Het zijn niet alleen openbare toiletten, die gebouwd kunnen worden, het is ook de bekendheid ermee, dat is ook de reden om het hier een keer te noemen. Dat horecaondernemers geen geld vragen van mensen die in nood zijn, maar dat ze zeggen: je bent welkom. Wethouder Van Tatenhove: Ik begin bij de openbare toiletten. Ik weet niet precies hoe ze aangeduid staan in elke kern. In Berkel kan ik het bordje voor me zien, dat er een pijl staat: daar is het openbaar toilet. Ik ga ervan uit, dat dat in andere kernen ook zo is. Dingen die je niet zo vaak gebruikt, daar let je niet zo op. In elk geval mogen ze er geen geld voor vragen, want daar krijgen ze een vergoeding van de gemeente voor, om die toiletten bereikbaar en schoon te houden, zodat ze goed gebruikt kunnen worden door iedereen. Of er her en der nog eentje bij moet, dat zou ik liever getoetst zien: hoe moet je dat dan organiseren als je dat goed wilt doen? Anders doen we het met een soort natte vingervorm en dat lijkt me niet zo wijs. Of er bij de stations eentje bij moet, dat zou ik eigenlijk liever overlaten aan de spoorbeheerders, de RET in dit geval, en de MRDH die zich daarmee bemoeit. Daar hebben ze vast afspraken over, of dat wel of niet het geval is, ik denk niet dat ik daar nu iets op kan toezeggen. Het onderzoek lijkt me inderdaad een initiatief dat bij de raad ligt. Wij nemen in de samenlevingsvisie, waar u ook bij betrokken wordt, want die is gelinkt aan het toekomstperspectief, dit onderwerp in elk geval mee. Maar als u onderzoek wilt doen en aan de hand daarvan een monitoring dan ligt dat initiatief bij de raad. De heer Hoek: U zei: ik weet dat er in Berkel openbare toiletten zijn. Ik probeer nu te achterhalen waar ze in Bergschenhoek en Bleiswijk zitten. Ik zou het niet weten. Ik vind het prima, daar gaat het niet om, maar misschien wel handig om dat na te vragen. Ik weet dat het café

van eigenaar is veranderd. Gewoon eens navragen: is het nog up to date, is er bewegwijzering daar? Net wat u zegt: ik kan het me niet voor de geest halen. Wethouder Van Tatenhove: Uit mijn hoofd is het in Bergschenhoek en Bleiswijk bij één van de supermarkten. U zou nog even kunnen kijken of u het bordje ziet.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kan me zomaar voorstellen dat voor het initiatief voor een onderzoek, dat van de raad moet komen, meneer Crielaard zich aangesproken voelt. Dat is zomaar een idee. De heer Crielaard: Daar voel ik me zeker toe aangesproken. Ik kom nog terug op die nulmeting, daar ga ik werk van maken. Voordat het agendapunt wordt afgesloten, wil ik alleen nog zeggen dat ik mijn tweede termijn vergeten ben de heer Lieveerse te noemen. Hij noemde het belang dat het breder is dan lichamelijke handicaps. Het gaat ook om iets neurologisch of iets sociaals, dat kunnen ook beperkingen zijn. Het zijn vaak die onzichtbare drempels waar ik het over had. Dat wil ik nog even explicieter recht zetten, dat ik de heer Lieveerse niet vergeten ben in de tweede termijn. De voorzitter: Dan sluit ik dit agendapunt.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

Niet van toepassing.

7a. Actualiteiten uit het college

Wethouder Van Tatenhove: Die heb ik niet.

7b. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: Ik kijk naar meneer Lieveerse. Nee?

7c. Verbonden partijen

De voorzitter: Ook niet.

8. Rondvraag en sluiting

De heer Lieveerse, CU: Als ik het een half uurtje rek, dan kunnen we de wethouder feliciteren met haar verjaardag, is dat een idee? Anders doen we het korter. Mensen die gebruik maken van het zwembad hebben een brief gekregen, dat in de zwemuren en de zwemlessen flink bezuinigd moet gaan worden door een tekort aan instructeurs, zwemonderwijzers. Dat varieert van babyzwemmen tot bejaardenzwemmen, weet ik wat allemaal. Zij hebben zo'n brief gekregen. Mijn vraag aan de wethouder is of dat probleem bekend is en of de gemeente iets kan ondernemen aan die nood. Wethouder Van Tatenhove: Het probleem is mij wel bekend. Ik wist alleen tot uw vraag niet dat het ook in Lansingerland speelde, maar ik kreeg toevallig in zo'n kwartaalblad van de zwembaden associatie, weet ik veel hoe die heet, en daar zat zelfs een los inlegvel in met een suggestie om te overwegen of je zwemlesinstructeur zou willen worden. Toen dacht ik: dat is wel heel bijzonder. Dat sluit aan bij uw vraag. Ja, in het algemeen is er een tekort en dat speelt inderdaad ook hier dan dus blijktbaar. Dat is iets van Sportfondsen, want wij hebben zelf geen zweminstructeurs in dienst, dat organiseren wij ook niet, dus het is aan Sportfondsen om te zoeken naar voldoende mensen. Maar we zullen het in elk geval wel in onze gesprekken met hen even aan de kaak stellen. De heer Erwich: Aansluitend op de vraag van de heer Lieveerse zou ik ook graag willen weten hoe het bij Elysium zit, want daar hebben we afspraken over gemaakt, dat daar zwemlessen gegeven zouden worden. Die hebben hetzelfde briefje, dat daar geen zwemles meer gegeven gaat worden. Dus dat is wel een puntje. Ik heb geprobeerd het op te zoeken, maar ik kon niets vinden, hoe de afspraken precies waren. De heer Hoek: Natuurlijk, het is van Sportfondsen en het is van Elysium, maar ik kan me voorstellen dat je in samenspraak met hen op de gemeentepagina in de Heraut daar aandacht voor vraagt, zodat je samen kijkt: we erkennen het probleem, we hebben er ook last van, want het zwembad is van ons allemaal. Elysium wat minder, maar ze moeten zwemles geven, omdat dat ooit bij de verkoop zo bedongen is. Dat zou een suggestie zijn, dat we wel de hand reiken: we willen dat meenemen, op de gemeentepagina er aandacht voor vragen, zodat we jullie niet op kosten jagen, maar wij als gemeenschap mogelijk wel voordeel daar bij hebben. Wethouder Van Tatenhove: Ik weet niet zo goed wat wij dan als gemeente zouden moeten aanbieden op de gemeentepagina, want we hebben geen zweminstructeurs, dus we kunnen het probleem niet oplossen. De heer Hoek: (...) weinig instructeurs, hetzelfde voor Elysium, heb je belangstelling geef je op en dan komt het nummer van Sportfondsen of van Elysium, maar dat je er publiek wat meer aandacht voor vraagt. Wethouder Van Tatenhove: Soort oproep om zweminstructeur te worden. Die kunnen we mee overwegen. De heer Erwich: Volgens mij is de aanname dat bij Elysium hetzelfde speelt niet helemaal juist. Ze willen er gewoon mee stoppen. Misschien is het de moeite waard om dat even na te vragen. Wethouder Van Tatenhove: Ik was nog niet klaar met mijn beantwoording, want ik heb hetzelfde idee als u heeft, meneer Erwich. Ik ben de afgelopen dagen door verschillende ouders benaderd. Ik heb ook de kopie van de brief in mijn mailbox gekregen. Het lijkt inderdaad alsof het Elysium volledig wil

stoppen met de zwemlessen. Wij zijn nu in ons archief, dat elders is gelokaliseerd, aan het zoeken wat exact de afspraken zijn geweest, want wat u zegt meen ik mij ook te herinneren van de collega van de heer Lieverse, die met hem in de raad zat in Bleiswijk, dat daar destijds afspraken over zijn geweest. De mensen die destijds bij die afspraken waren, werken niet meer bij de gemeente Lansingerland, dus we moeten daar even zoeken wat er zwart op wit is gesteld. Ook niet meer bij het Elysium, maar in elk geval weet ik nu wat het Elysium nu richting de ouders heeft gecommuniceerd over zwemlessen voor kinderen. Dat is strijdig met de afspraken die ik meende te herinneren, maar ik weet niet hoe ze zijn gedefinieerd en of er bijvoorbeeld een eindtijd bij was vermeld, dat zou ook kunnen.

De voorzitter, om 23.40 uur: Dan zijn we toe aan de sluiting. Dit was uw laatste commissie samenleving. De burgemeester zal ongetwijfeld in de raad er nog mooie woorden aan wijden en dan houden we het niet droog. Ik moet zeggen, ik moet ook moeite doen. Nee, alle gekheid op een stokje, dit is natuurlijk wel uw commissie geweest al die jaren. Dat hebben we ook wel gemerkt aan de enorme betrokkenheid en energie en warmte die u overal in uw onderwerpen heeft doen uitstralen. Ik denk dat ik namens de leden van de commissie spreek als ik u daar enorm voor wil bedanken. We gaan u missen. Ik kan u uit mijn eigen politieke verleden wel zeggen, dat wethouder Cnossen zomaar een heel fijne opvolger zou kunnen zijn, die heb ik nog meegemaakt in Berkel en Rodenrijs. Net zo betrokken en net zo deskundig. Maar u heeft ervoor gekozen om ons na bijna 8 jaar als wethouder vaarwel te zeggen. Heel veel succes op die weg. Ik weet zeker dat wij in tal van onderwerpen na uw vertrek nog vaak bespreken en nog vaak zullen nadenken over wat u allemaal daarover heeft gezegd en geïnitieerd. Nogmaals namens ons allemaal: ontzettend bedankt en het ga u goed. (applaus). Ik sluit de vergadering.